

GRADISOV VESTNIK

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA »GRADIS«

Del celote

Sedmi kongres Zveze komunistov Slovenije je za nami. Sledili smo poteku dela kongresa in v vsakem primeru je bil to za nas velik dogodek in lahko rečem tudi prelomnica v našem dosedanjem delu. Veliko smo napravili do kongresa, toda boj, da se dosledno tudi v praksi izoblikujejo novi družbenoekonomski in politični odnosi, še ni končan. Zelimo, da naš gradbeni delavec v resnici postane družbeni nosilec sprememb v združenem delu.

Odločanje moramo še bolj približati delavcem, in to na vseh ravneh in vseh oblikah, toda vsi skupaj moramo istočasno videti pred sabo organsko povezanost celotnega podjetja in sploh socialistične družbe kot celote. Dogovarjati in sporazumevati se bomo morali za skupne cilje in naloge, kajti spoznanje, kako nujno in pomembno je povezovanje, mora preiti v našo zavest, končno pa je to znak solidarnosti, na kateri slonijo ekonomski interesi in socialna varnost delavcev.

Ustvarjena sredstva bomo morali še bolj samoupravno združevati, če hočemo priti do večjih naložb za modernizacijo ter specializacijo delovnega procesa. Uvajanje moderne tehnologije mora teči vzporedno s poglobljanjem samoupravnih socialističnih odnosov, saj le tako lahko pride do izraza delavčeva ustvarjalnost in odločujoč položaj delavca v celotni družbeni reprodukciji. Tudi naša interna banka bo bolj zaživela, če bo v njej čimveč razpoložljivih sredstev. Zavedati pa se moramo, da sredstva ne prihajajo sama od sebe, zato je treba delati in zopet delati. Višja delovna storilnost, boljše gospodarjenje, znanje in neomejno zaupanje v naše delavce pa so porok, da bodo naši osebni dohodki čim večji. Mi se še lahko tako lepo pogovorimo in na zborih in sestankih sprejemamo vrsto sklepov, toda če vsi skupaj ne bomo delali in ustvarjali dohodek, bodo naše »kase« prazne.

To je dokaj preprosta ekonomska resnica.

Vse to pa je seveda povezano z demokratičnim in idejnopolitičnim bojem za socialistično samoupravljanje, z bojem proti birokratizmu in tehnokratizmu, bojem proti lokalističnim pa tudi osebnim interesom posameznikov. Prav tu pa morajo komunisti Gradisa odigrati svojo vlogo, toda ne z ukazovanjem, ampak s spodbujanjem in usmerjanjem družbenih gibanj ter usklajevanjem skupnih interesov. Osnova vsega pa je aktivnost vsakega posameznika, da sodeluje v ustvarjanju in utrjevanju samoupravnih socialističnih odnosov. Imeti moramo pred sabo in med sabo jasna stališča do vseh družbenih vprašanj, kajti le tako bomo lahko povsod idejno, organizacijsko in akcijsko prisotni. In končno se moramo zavedati, da nismo sami, temveč da smo vsi skupaj del celote in del naše socialistične družbe.

Prisrčne čestitke ob delavskem prazniku

Urečništvo Gradisovega vestnika

1. maju

3. junij, dan gradbincev

Republiški odbor sindikata gradbenih delavcev Slovenije je na plenarni seji 20. aprila sklenil, da tudi gradbeni delavci Slovenije dobijo svoj praznik.

Tretji junij naj se vsako leto praznuje kot dan gradbincev. To je spomin na dan, ko se je pred 38 leti ali natančno 3. junija 1936 pričel generalni štrajk gradbenih delavcev Slovenije.

Gradbeništvo ima tudi v povojnem obdobju bogate tradicije. Tako rekoč iz nič je gradbeništvo še posebno v zadnjem obdobju naredilo izjemno velik korak v organizacijskem in tehnološkem razvoju, ravno tako pa tudi samoupravno in družbenopolitično. Kljub ogromnim uspehom pa gradbeni delavci le niso deležni ustrezne družbene spodbude, zafo nam bo takšna manifestacija nadvse dobrodošla.

Praznovanje dneva gradbincev bo imelo vsesplošni značaj od republike, občinskih organizacij, osnovnih organizacij sindikata, organizacij združenega dela itd. Ta dan naj bi organizirali lokalne proslave, svečane seje samoupravnih in družbenopolitičnih organizacij, skupne kulturne in športne prireditve, podelitev priznanj zaslužnim delavcem, obujanje tradicij NOB in razredne borbe delavcev, organiziranje raznih akcij aktivov mladih delavcev in podobno.

Morda bodo letos proslave dneva gradbincev še skromne, toda v vsakem primeru je prav, da imamo tudi gradbeni svoj praznik — to je dan gradbincev.

Za začetek zadovoljivo - toda ne dobro

Vrednost proizvodnje je bila v prvem letošnjem trimesečju za polovico večja kot lani — Materialni stroški pa so se povečali za dve tretjini, dohodek pa je za dobro petino večji

Letošnje leto smo zelo uspešno začeli, kar zadeva povečanje obsega del. Lani smo v prvem trimesečju (do 15. marca) obračunali 151 mio din, letos pa v enakem času 226 mio din ali 50 % več. S tem smo izpolnili 16 % letnega plana.

V še večji meri — točno za 60 % — pa so zrasi materialni stroški in obveznosti. Zato se je povečal čisti dohodek v manjši meri, in sicer od 41 mio din lani na 50 mio din letos, to povečanje znaša 22 %, kolikor se je povečal tudi čisti dohodek (PCD).

Izplačani OD so se povečali za 10 mio din in so znašali letos do 15. marca točno 42 mio din ali 30 % več kot lani v enakem času.

Ker so OD hitreje rastle kot dohodek, se je ostanek dohodka zmanjšal za 3 % in je znašal točno 10 mio din (ena milijarda starih dinarjev — s pospešeno amortizacijo vred).

Ur je bilo za 10 % več.

Vsi doslej navedeni podatki veljajo za 16 proizvodnih TOZD.

Bolj kot absolutni zneski pokažejo kakovost poslovnih rezultatov — kazalniki.

PCD na uro, naš glavni kazalnik uspešnosti, se je povečal za 11 % in je znašal 22,13 din (lani ob enakem času 19,97 din). Ker so se cene povišale za več kot 15 %, predstavlja 11

odstotkov porasta pravzaprav realno nazadovanje uspešnosti. To tembolj, ker smo morali osebne dohodke povečati za višji odstotek, če smo ho-

(nadaljevanje na 2. str.)

Dobro srečo, domovina — Več o proslavi v Ljubljani na 2. strani

OB KONGRESIH ZK

Za kaj gre?

Na nedavnem kongresu slovenskih komunistov je sekretar povedal članom ZK še več nalog. Komunisti v Gradisu najbrž nismo svetla izjema, zato si nekatere izbrane besede še enkrat osvežimo.

V marsikateri celici združenega dela se bo treba spopasti s tezo o tako imenovani preutrujenosti. Z njo se pojavlja zahteva, naj vendar že končamo to »utrudljivo« usklajevanje z novo ustavo in pričrno zopet mirno in normalno delati, seveda »po starem«. Toda očitno je, da delavci šele zdaj stopajo na oder dogajanja, da prihaja »njihov trenutek« sedaj, ko smo prišli na neposredno spreminjanje stvari.

Spreminjanja pa se ne malo.

Zamenjati bomo morali tako imenovano podjetniško organizacijo z organizacijo, ki temelji na delavcu, organiziranem v TOZD.

Pri tem bodo težave s posamezniki in skupinami iz vrst tistih, ki so doslej neposredno »upravljali v imenu delavcev« (v TOZD ali v podjetju) in ki niso (bili) sposobni, da bi se dovolj učinkovito upirali lastni birokratizaciji in tehnokratizaciji. Take sedanja ustava postavlja pred neizprosno izbiro: ali se bodo skupaj z drugimi delavci vključili v delo za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov ali pa se bodo zaradi obrambe pridobljenih pravic spopadli z nosilci razvoja samoupravnih odnosov.

Mnogo je tudi omahovanja, oportunitizma (koristolovstva) in sebičnega stremuštva. To se kaže pri tistih, ki so za ceno drobnih neposrednih koristi pripravljene pustiti svoje delovne tovariše, ki se bojujejo za samoupravljanje, na cedilo in se prostovoljno podrediti birokratski in tehnokratski vladavini (v TOZD ali v podjetju).

Nosilcem naštetih in podobnih težav moramo komunisti skupaj z delavci napovedati neizprosno boj.

Dileme TOZD-podjetje, decentralizacija-centralizacija, nesolidarnost-solidarnost, baroni-cesar, razprtije-enotnost in še druge so velikokrat lažne; prav gotovo pa vselej takrat, kadar se jih vsiljuje tistim, ki ne želijo nič drugega kot zavestno izvajati ustavna določila pri vsakodnevnih konkretnih nalogah.

V Gradisu smo imeli prisotno: mi (to so bile prej enote, zdaj so TOZD) in vi (to je bila prej centrala, zdaj so skupne službe). To je prisotno tudi zdaj. Razlika je v tem, da je zdaj z ustavo zagotovljeno in naloženo delavcem v TOZD ter še posebej vsem komunistom to »da vidi Dolenjc, kaj dela Gorenjc« in narobe.

Resolucija VII. kongresa ZKS o organiziranju delavcev v TOZD pravi, da morajo biti družbeno razgaljene težnje ter praksa vzpostavljanja odnosov nadrejenosti in podrejenosti med delavci v TOZD in med delavci TOZD v delovni organizaciji (podjetju).

Taka enakopravnost omogoča postati delavcu upravljalec, kar pa ne pomeni hkrati, da bo kurjač kapitan ladje, kapitan pa kurjač. To pomeni, da je kurjač enakopraven kapitanu, ko se odloča o nakupu ladje, o delitvi dohodka, o odnosih med delavci — skratka o vsem, kar zadeva (samo)upravljanje. Po vnaprej določeni smeri (upravljanje) pa bo po kompasu ravnal kapitan s svojimi oficirji (vođenje).

Druga od nalog iz resolucije zastavlja, da se bomo s posebnim samoupravnim sporazumom zavzeli za uveljavljanje enakopravnih odnosov med delavci v proizvodnih TOZD in med delavci, ki v skupnih službah opravljajo administrativno strokovna dela skupnega pomena za več organizacij.

Hkrati se bomo zavzeli za to, da bo takšna samoupravna organiziranost delavcev krepila vzajemnost in solidarnost — pravi med drugim ista resolucija.

Tito je rekel nedavno v Sarajevu, da bo X. kongres ZKJ velik zgodovinski preokret v spoznavanju obveznosti in dolžnosti komunistov.

Za kaj vse gre torej?

Začel je pihati veter; ne sapa. Veter, ki ga morajo ujeti komunisti v svoja jadra; veter v jadrnih ladje (Jugoslavija, Slovenija, Gradis, vsaka TOZD) na kateri so v večini delavci; na ladji, ki jo mora voditi sposoben kapitan s svojim oficirskim moštvo v smer, za katero so se odločili delavci.

Če jader oficirsko moštvo ne bo hotelo ali znalo dovolj dobro in hitro naravnati na pravo smer vetra, potem mora odstopiti svoje mesto tistim, ki bodo to hoteli in znali. Če pa bodo veter izkoristili za odklon od prave smeri, potem bodo morali delavci sami ali z družbeno pomočjo odstraniti tako moštvo ali posameznike z ladje. Tako je, toda bolj naravnost in brez prisrčnega govoril prav na koncu Tito v Sarajevu. Tito se še ni utrudil in tudi ne želim da bi se že. Ponekod drugod — ali tudi pri nas? — pa se utrujenost že odraža bodisi na prevelikem pozibavanju ali pa na prepočasni vožnji ladje. Ali piha veter mimo polrazprtih jader?

Podelitev priznanj in nagrad samoupravljalcem za leto 1974

V prilogi Delavske enotnosti »Sindikati« z dne, 9. 3. 1974 je bil objavljen Pravilnik o podeljevanju priznanj in nagrad samoupravljalcem v letu 1974.

Priznanje, ki se podeljuje posameznikom, lahko prejme vsak delavec, ne glede na delovno mesto in funkcijo, kolikor izpolnjuje pogoje po 3. členu veljavnega pravilnika.

Priznanja so namenjena delavcem v proizvodnji, predvsem pa tistim delavcem, ki sicer niso avtorji ali odgovorni izvajalci kakih velikih poslovnih odločitev, so pa vendarle s svojimi dolgoletnimi napori bistveno prispevali k uveljavitvi in razvoju delavskega samoupravljanja ter za uresničevanje delavskih interesov.

Tudi v Gradisu imamo več zaslužnih delavcev. Preglejte svoje vrste.

Sporazumevanje o merilih za usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov je bilo zasnovano po določilih republiškega zakona, ki ga je izdala skupščina SR Slovenije dne 11. 2. 1971.

Po določilih zakona sklepajo samoupravne sporazume delovne organizacije — za panogo, kateri pripadajo po osnovni dejavnosti. Za podlago pri sestavljanju samoupravnih sporazumov je služil splošni družbeni dogovor, ki so ga sklenili Izvršni svet skupščine SR Slovenije, Gospodarska zbornica SR Slovenije in Republiški svet zveze sindikatov Slovenije. Na podlagi vseh teh določil je tudi naše podjetje sprejelo samoupravni sporazum o osnovah in merilih za delitve dohodka in osebnih dohodkov v gradbeništvu, ki je stopil v veljavo 22. septembra 1971. Po tem sporazumu, ki je doživel nekaj sprememb in zadnja je ravno sedaj, ko smo v sporazum vnesli vse tisto, kar je predlagala zveza sindikatov Slovenije s tako imenovano sindikalno listo.

Sedaj smo že tudi pri nas usklajili s tem nase spisne akte.

Nov način določanja meril delitve

V juniju 1973. leta (Uradni list SRS, št. 26) je bil sprejet novi zakon o samoupravnem sporazumevanju o merilih za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke. Zakon je nastajal na podlagi dveletnih izkušenj, o čemer so tudi že večkrat razpravljali v skupščini SRS, v organih CK ZKS, gospodarski zbornici itd. Na teh osnovah se je tudi ugotovilo, da sedanji sistem kalkulativnih osebnih dohodkov kot instrument delitve dohodka ne ustreza in bi ga bilo potrebno spremeniti. Vsebinsko zasnovano so dali sindikati, in sicer da se kategorija kalkulativnih osebnih dohodkov zamenja s tipičnimi poklici ali skupin poklicev. Izvršni svet je 27. februarja letos ob razpravi o delitvi dohodka in osebnih dohodkov med drugim opozoril, da je potrebno upoštevati spremembe v interni delitvi, da bodo dosežene oblike stimulativnega nagradjevanja po načelu: za enako delo enako plačilo.

V smislu zakona o samoupravnem sporazumevanju o merilih za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke je postopek sporazumevanja v zvezi z delitvijo dohodka razdeljen v več faz, in sicer najprej se sestavi predlog z osnutkom samoupravnega sporazuma ali navede samo njegova vsebina. Predlog je sedaj v našem primeru napravil nadzorni odbor za izvajanje samoupravnega sporazuma v gradbeništvu, ki je bil doslej skupna komisija za sporazumevanje o merilih delitve v gradbeništvu.

Ko TOZD prejmejo predlog, ga obravnavajo in v 30 dneh od prejema predloga sporočijo svojo odločitev, ali se bodo vključile v ta sporazum. Pismenemu sporočilu o svoji odločitvi priložijo svoje mnenje ali svoje predloge k načrtu sporazuma.

S tem, ko se TOZD odloči za vključitev v postopek za sklenitev samoupravnega sporazuma, se zavezuje TOZD, da bo sodelovala v postopku kot udeleženec, dokler ne bo sklenjen samoupravni sporazum.

Pri nas bodo skladno z uvodoma citiranim zakonom vse TOZD udeležene v sprejemanju istega sporazuma in so tudi že izvolile skupnega delegata Vlada Sanco, ki se bo udeležil zbora udeležencev sporazumevanja. Ta zbor bo moral sklicati predlagatelj osnutka po izteku 30-dnevnega roka, ko je bil prejet osnutek sporazuma in na katerem zboru bodo delegati udeležencev sporazumevanja izvolili skupno komisijo za samoupravni sporazum. Naloge te komisije bodo skrb za organiziran in usklajen potek sporazumevanja ter za njegovo izvrševanje, opravljala pa bo še druge naloge po pooblastilu iz sklenjenega sporazuma.

Omenjena kupna komisija bo na podlagi stališč zbora udeležencev in na podlagi pripomb posameznih udeležencev in sindikata pripravila predlog samoupravnega sporazuma in ga bo poslala v razpravo in odločanje vsem udeležencem. Morebitne pripombe k predlogu sporazuma pošljejo udeleženci skupni komisiji v 45 dneh od dneva, ko so predlog prejeli.

Samoupravni sporazum je sklenjen, ko ga sprejme večina vseh delavcev v TOZD in ga podpiše pooblaščenec. V našem primeru, ko sprejemajo vse TOZD v sestavi Gradisa isti sporazum, bo pooblaščenec

za podpis glavni direktor ali druga oseba, ki jo bodo TOZD pooblastile. Zakon predvideva še usklajevalni postopek, če ne pride do soglasja vseh udeležencev. Rok za usklajevanje je 30 dni od dneva prejema predloga sporazuma.

Sporazum velja za udeležence, ki so ga podpisali v enakem besedilu.

Če organizacija ne podpiše sporazuma, ne sme izplačevati sredstev za osebno porabo in skupno porabo, ki bi bila večja od povprečno na pogojno nekvalificiranega delavca, preračunana na izplačana sredstva v preteklem letu. To pa ne sme biti višje od republiškega povprečja. Tako določilo zakona velja toliko

Dobro srečo - domovina

25. aprila so učenci osnovne šole »dr. Jožeta Potrča« pripravili za učence našega podjetja proslavo v čast ustanovitve OF ter za praznik dela 1. maj. V polni avli so izvedli pester program, ki je navdušil vse prisotne. Še posebno je ugajala kantata Radovana Gobca »Dobro srečo, domovina!« ki so jo izvedli priznani solisti Janez Jeršinovec, Majda Hercog in Matija Pliberšek ob spremljavi šolskega pevskega zbora.

Da je kantata izzvenela še bolj svečano, je poskrbel sam avtor, ki se je tudi udeležil proslave. Program učencev iz šole so sestavljali folklorna skupina, katero je vodila Ivica Rahne, recitatorji s svojim vodjem Brankom Ažmanom ter pevski zbor, ki ga je vodila Silva Modic.

Uspela proslava je plod dobre sodelovanja naše delovne organizacije s šolo, na katero območju skupaj delujemo. Prepričani smo, da bo tako tudi v prihodnje.

Z. R.

Za začetek...

(nadaljevanje s 1. str.)

teli, da realni OD ne bi občutneje padli

Tako so se nominalni OD na uro povečali za 18%, kar je še vedno več kot za 2% premalo, da bi dohajali rast življenjskih stroškov.

Iz navedenega gibanja kazalnikov lahko v skrajšani obliki povzamemo tele rasti:

PČD/h	+ 11 %
OD/h	+ 18 %
ostanek PČD/h	- 12 %

Delitev čistega dohodka na osebne dohodke in sklade je znašala v prvem trimesečju lani 78 : 22, letos pa 84 : 16.

To so bili prav na kratko najpomembnejši podatki naših proizvodnih enot v celoti.

Navajamo še nekaj stopenj rasti — indeksov v najbolj izstopajočih enotah.

Obseg — vrednost proizvodnje se je najbolj povečala v TOZD LIO Skofja Loka (263; 1. 1. do 15. 3. 1973 = 100), GE Maribor (208), GE Nizke gradnje (183) in GE Celje (175); najmanj pa v GE Ravne (99), biro Ljubljana (100), VČP nadpovprečno 161) in GE Koper (109).

Uspeh — povečani čisti dohodek na uro je najbolj zrasel v TOZD: GE Celje (165), LIO Skofja Loka (157) in biro Ljubljana (154); najmanj pa v GE Nizke gradnje (53), SPO (55), biro Maribor (78), GE Ravne (88) in GE Koper (92).

časa, dokler organizacija ne sklene sporazuma.

Ta postopek smo razložili kot pomoč za lažje obravnavanje predlogov, ki so poslani in bodo še izdelani v zvezi s sporazumevanjem o merilih delitve dohodka in sredstev za osebne dohodke.

Sedaj smo trenutno šele v fazi, ko se TOZD odločajo o pristopu k sporazumevanju. Pismeno sporočilo o tem moramo poslati predlagatelju, sindikatu in republiškem sekretariatu za delo.

K pismenemu sporočilu o vključitvi v sporazum so bila dana določena priporočila oziroma pripombe na načrt sporazuma, kar naj bi se upoštevalo v nadaljnji obdelavi osnutkov sporazumov. V glavnem so naslednja priporočila:

Predlagana merila za ugotavljanje uspešnosti poslovanja — delovnega uspeha — so zelo težko razumljiva in imajo tudi preveč stopenj (neuspeh, podpovprečen uspeh, poseben uspeh, izjemen uspeh). Predlagamo, da se merila bolj poenostavijo.

Dalje, da se pri ugotavljanju razmerja med PČD (poveč čistim dohodkom), zvečanem za amortizacijo po predpisanih stopnjah, in med povprečno vloženimi sredstvi ne more obravnavati na eni strani TOZD na drugi pa panoga (4. toč. 4. členu načrta).

V smislu samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v GIP Gradis, v katerem je dogovorjena neomejena solidarna odgovornost med posameznimi TOZD se v smislu zakona o knjigovodstvu delovnih organizacij sestavlja skupni zaključni račun. Hkrati imamo en žiro račun in organizirano interno banko.

Na ta način ni pravilno, da se predlagani obrazec uporablja neposredno za TOZD, temveč za skupnost vseh TOZD, kakor se tudi sestavlja skupni zaključni račun.

Določilo za oblikovanje najvišjih dogovorjenih osebnih dohodkov naj se uskladi s prejšnjo pripombo.

Pogrešamo praktičnejša določila, kako se določajo osebni dohodki glede na to, da bi lahko sporazum služil kot osnova za uveljavljanje zahtevkov v zvezi z osebnimi dohodki do naših investitorjev, zlasti kar zadeva uveljavljanje razlik, ko se bodo spreminjala merila, kot je to predvideno v 9. členu načrta.

Ker ni predlagatelj izdelal primerjalnih izračunov kot prilogo k načrtu, si pridržujemo pravico, da bomo v postopku sklepanja sporazuma sporočili svoja stališča še glede posameznih meril in drugih določil v zvezi z delitvijo.

Z. R.

Osebne dohodke (na uro) so najbolj povečali v TOZD: GE Celje (127), KO Ljubljana (125), LIO Skofja Loka (125) in GE Jesenice (121); najmanj pa v GE Ljubljana okolica (110), GE Koper (111), OGP (112) in biro Ljubljana (112).

Ali smo lahko zadovoljni z doseženimi rezultati?

Nekatere enote so lahko zadovoljne, v povprečju pa ne moremo biti zadovoljni, kar velja še posebej za naše najslabše enote v prvem trimesečju.

Letos smo imeli dokaj ugodno vreme, ki je dovoljevalo domala vsa dela v prvih zimskih mesecih — kar se tudi pozna na močno povečanem obsegu. Žal pa uspeh še zdaleč ne izkazuje take rasti. Le-ta bi bila lahko večja v gradbenih enotah tudi zaradi izjemno nizkih cen SPO.

Ljubezen do denarja je vir vsega zla.

(Bernard Shaw)

Kdor ima srečo, temu se oteli še vol v hlevu.

(Kirst)

Kdor laže, mora imeti dober spomin.

(Slovenska ljudska modrost)

Polovica parkirnih prostorov v Cvijičevi ulici v Beogradu je že tlakovanih z Gradisovimi travnatimi ploščami

Izdelki OGP tudi v Beogradu

Naša temeljna organizacija združenega dela — obrat gradbenih polizdelkov je s svojimi izdelki prodrl že na marsikatero tržišče, saj njihove izdelke lahko zasledimo po vsej Sloveniji.

Vsa Savinjska dolina, kjer so lepi nasadi hmelja, so prepričeni s hmeljevskimi iz tega obrata. Tudi vinogradniški drogovi so v veliki meri zamenjali lesene opornike v sodobnih nasadih. Kar precej kilometrov kanalizacijskih cevi, ki so jih napravili v OGP, je položenih v naši zemlji. Precejšnje pa je tudi število družin, katerim so izdelki OGP, tako v individualni kot družbeni gradnji, zagotovili streho nad glavo.

Poleg standardnih gradbenih elementov pa v OGP mislijo tudi na druge izdelke. Lansko leto so začeli izdelovati travnate plošče, ki so v zelo kratkem času prodrele na tržišče. To dokazuje tudi podatek, da smo ob nedavnem obisku v Beogradu zasledili te plošče na eni najbolj prometnih ulic v Beogradu. Delavci znanega gradbenega podjetja »Partizanski put« so jih polagali na obeh straneh Cvijičeve ulice, tako da bo ta 1,5 km dolga ulica prava oaza v asfaltni džungli. Ne da bi povedali, da smo od Gradisa, smo povprašali vodjo gradbišča, ki je med drugim dejal: »Te plošče dobivamo direktno od Gradisa iz Ljubljane. Ko bodo vsi parkirni prostori ob ulici urejeni in bo trava v ploščah dovolj zrastle, bo ulica res prekrasna. Polaganje plošč je zelo enostavno, tako da delo poteka dokaj hitro. Skupno bomo položili nad 12.000 m² teh plošč. Edina pomanjkljivost takega tlaka pa je v otežkočenem čiščenju, posebno potem ko trava pre-raste plošče.«

Kljub temu, da je to prvi primer takega tlakovanja parkirnih prostorov ob cesti, pa sem prepričan, da bomo v Beogradu s tem nadaljevali, saj enolično podoba ulice s temi ploščami povsem spre-menimo.«

»Seveda pa bo potrebno malo več pozornosti in čistoče,« je pod-udaril vodja gradbišča.

Medtem ko so delavci polagali ploščo za ploščo, smo se ozirali za tistim delom ulice, ki ima že urejena parkirnišča. Prave podobe še ni, saj je videti, da še nekaj manjka. Počakati bo treba še nekaj mesecev, da bo zrastle tudi trava, potem pa bo tako vožnja kot tudi parkiranje v tej ulici prijetno.

Ob koncu je treba še poudariti, da je za tako relacijo 50 odstotkov cene ene plošče samo prevoz, kar samo še dokazuje, da so izdelki iz OGP kvalitetni in iskani tudi na tržišču izven naše republike.

M. K.

Nova toplarna v Vevčah

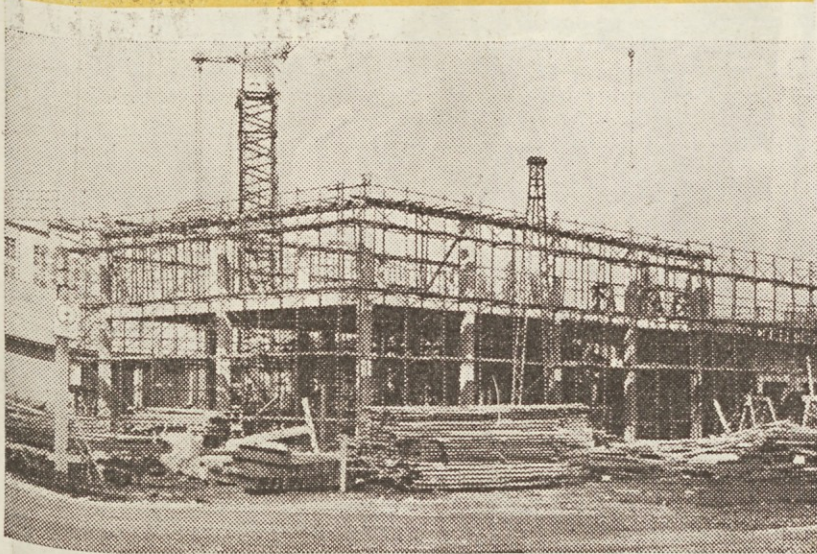
Ni minilo še leto dni, odkar smo za papirnico Vevče zgradili to-varno tapet, že gradimo v Vevčah nov objekt. Tokrat bo TOZD GE Ljubljana-okolica, ki izvaja dela v Vevčah, zgradila novo toplarno. Kako dela napredujejo, nam je povedala vodja gradbišča Marija Kukovica.

Z deli na novi toplarni smo začeli že februarja, torej kar v mrtvi gradbeni sezoni. Zaradi mile zime smo z deli dobro napredovali, tako da skeletna konstrukcija osnovnega objekta že dobiva svojo pravo podobo. Po prvotnem planu naj bi do 1. maja zgradili objekt že do take faze, da bi bila možna montaža strojev in opreme. Po tem planu naj bi bil celoten kompleks gotov do prvega septembra.

Toda te roke smo z investitorjem uskladili, in sicer z roki za do-stavo opreme. Tako moramo pripraviti za montažo kotlarne do konca maja, halo za kemično pripravo do 15. junija in strojnico do konca junija. Sicer pa bo celoten kompleks zajemal poleg že omenjenih ob-jektov strojnice, kotlarne in kemične priprave vode, še temelj za dimnik, temelje za cevovodne mostove in kinete. Osnovni objekt ima tlorisno površino 25 x 41 m, medtem ko je višina različna, in sicer za kotlarne 18 m, strojnico 15 m in kemično pripravo vode 10 m.

Konstrukcijsko je objekt armiranobetonski skelet z železnimi strešnimi predalčnimi nosilci s siporex elementi in keltan kritino. Zunanje stene so zapolnjene z opečnimi zidaki. Načrte za omenjeni objekt, katerega investicijska vrednost gradbenoobrnitinskih del za kot-larno, strojnico in kemično pripravo je 7,8 milijona din, so izdelali v industrijskem biroju v Ljubljani.

Podpisane pa so tudi že pogodbe za izvajanje del na ostalih že omenjenih pomožnih objektih, tako da bomo dela lahko nemoteno nadaljevali.

Prvi objekti za novo toplarno

V izolski ladjedelnici že kmalu prve ladje

Piranska ladjedelnica se je zaradi grajnje turističnega naselja Bernardin morala umakniti v Izolo, kjer smo mi zgradili nove objekte

Objekti I, E in F, ki so bili predani investitorju že pred prazniki

Delavci naše TOZD GE Koper so dosegli še en lep uspeh Tik pred prvomajskim prazniki so predali vse večje objekte pri izgradnji nove ladjedelnice oz. podjetja za popravilo in rekonstrukcijo plovnih objek-tov, kot ima uradno naziv podjetje »2. oktober«, ki je investitor vseh del.

Obiskali smo jih dan pred tem po-membnim dogodkom in se pogovar-jali z njihovim vodjem Jožetom An-drejašičem, ki je med drugim dejal:

»Investitorju bomo tokrat predali objekte I, E, F in obalo, ki so za in-vestitorja najpomembnejši. Takoj po praznikih bomo predali tudi objekt B, tako da bo konec maja v »2. ok-tober« že lahko prispela prva ladja na remont. Sicer pa nam je ostalo še nekaj drugih del, ki v bistvu ne bodo ovirala delo v »2. oktobru«. Od teh so najpomembnejša izdelava na-voza in temeljev vitla navoza za iz-vlačevanje ladij, zunanja ter komu-nalna ureditev, acetilenska postaja ter ureditev dovodne ceste.«

»Vsi objekti ki bodo predani ju-tri,« je nato nadaljeval Jože Andrejašič, »so bili gotovi že konec lan-skega leta. Vendar je investitor od-dal instalacijska dela v lastni režiji, le-ta pa so se zavlekla prav do da-

nes. Sicer pa bodo v že gotovih ob-jektih naslednji prostori: V objektu I katerega tlorisna površina je 1300 m², bo glavno skladišče vseh najpomembnejših materialov za po-pravila, naravna sušilnica za les, elektro in mehanična delavnica ter delavnica za vzdrževalna dela. Ob-jekt E, ki bo največji, saj meri kar 1600 m², bo služil za lepljenje kon-strukcij. Najmanjši med vsemj bo objekt F, ki ima le 900 m² in bo slu-žil kot predmontažna in montažna hala. Od večjih objektov je le še hala B, ki bo gotova v začetku maja in jo bomo takoj predali investitorju. 1400 m² bo služilo kot mehanična delavnica in pa delavnica za tele-skope. Skupna površina, ki jo bo imelo podjetje »2. oktober« na tem področju, je kar 24.000 m². Poleg že omenjenih objektov bomo jutri pre-dali tudi 100 m dolge obalo, ki bo omogočala pristajanje ladjam do 25.000 brt.

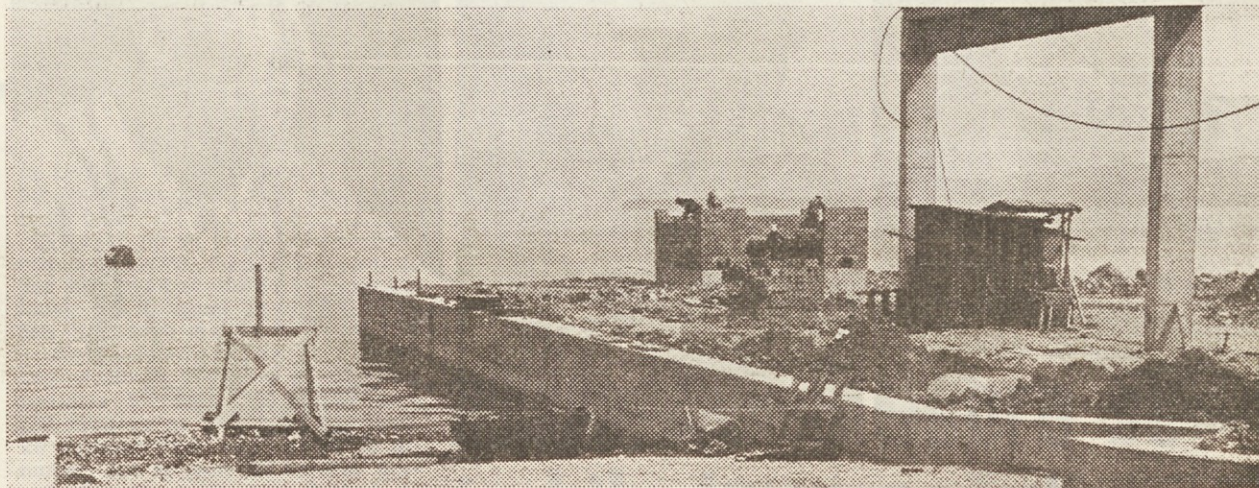
Pri izgradnji obale smo si poma-gali s potapljači ki so najprej oči-stili dno nato pa pomagali tudi pri opaženju in nato pri betoniranju. Glede na to, da smo ta dela oprav-ljali pozimi, je bilo izredno naporno, zato bi jih ob tej priliki še posebno pohvalil. Prav potapljačem gre veli-

ka zasluga, da smo tudi ta dela že končali. Opaže velikostj 4 x 16 m za betoniranje pod vodo smo prenasali s plovnim dvigalom (barkaso) ter jih montirali vse do globine 7 m pod vodo. Pomagali so tudi pri betoni-ranju, saj smo tu uporabljali Wibau betonsko črpalko. Vzporedno z deli na obali pa so potekala tudi zaključ-na dela na objektih, ki jih tokrat predajamo. Glede na različno bližino morja in velikost hale so tudi objekti različno fundirani. Objekt I je plitko fundiran na plavajočih armiranobe-tonskih pilotih, medtem ko sta ob-jekta E in F na pilotih od 6—11 m globine. Prav tako tudi hala B. Kon-strukcijsko so vsi objekti armirano-betonski skeleti z vmesnimi zidani-mi stenami iz siporexa. Strehe so montažne iz Gradisovih elementov.«

Je zaključil Jože Andrejašič.

Na slovenski obali smo torej do-bili še en večji objekt, ki je plod trdega dela naših delavcev in v tre-nutni politični situaciji je to samo še spodbuda več in potrdilo za izrek: Tujega nočemo svojega ne damo. Tudi delavci iz južnih krajev Jugo-slavije so s ponosom zatrjevali, da smo na naši zemlji dosegli ispeh, ki nam ga nihče ne more odvzeti.

mk

Nasip za izvlačenje ladij

Tudi letos mesec varnosti

Letos že drugič organiziramo »mesec varnosti« v našem podjetju na željo večine naših delavcev. Zahteva je bila izražena v pismih mnogih posa-meznikov in uprav TOZD.

V letu 1973 smo prvič organizirali mesec var-nosti v podjetju Organizacijo je prevzel odbor varstva pri delu s pomočjo poklicne službe varstva pri delu. Program je zajemal kratka predavanja o nesrečah, o škodi zaradi nesreč ter kakšen mora biti minimalni standard delavcev. Predvajali smo tudi dva filma. Vsebina filmov je bila naslednja: rehabilitacija delovnih invalidov in postopek za prvo pomoč nezavestnemu ponesrečencu — utop-ljencu.

Program je bil predvajan na gradbiščih, kjer je bilo prisotnih več kot 50 ljudi. Vse je bilo predhodno dogovorjeno in organizirani so bili prostori. Program je trajal dve uri in pol, nekajkrat pred pričetkom dela, nekaj po končanem delu ali pa v večernih urah.

V posameznih poslovnih enotah je bila organi-zacija odlična, nekje slabša. Razlog za slabšo ude-ležbo je znan — čas in prostori.

V letošnjem letu bo program malo spre-menjen. Predavanja bodo krajša, program bo pa iz-vajan pretežno izven delovnega časa. Prikazana bosta tudi dva filma z naslednjo vsebino: čelada na glavi ter varen način življenja.

V programu predavanj bo zajet splošni pregled varstva pri delu podjetja in posameznih TOZD.

Lanski in letošnji namen te akcije je vzbuditi večjo zavest delavcev za varno delo. Akcija ni na-menjena samo neposrednim delavcem, ampak tudi vsem umskim delavcem, ki morajo biti predvsem nosilci in organizatorji varnega dela.

Z enako in skupno akcijo bomo dosegli želeni cilj — čim manj nesreč, čim manj invalidov, čim manj bolnikov in boljši standard našega delavca.

L. S.

Kam za prvomajske praznike?

Prvi maj naš največji delavski praznik. Vsi se ga veselimo in vsak po svoje ga bo praznoval.

Ko bodo po naših deloviščih in običajno na vseh žerjavih zaplapolale zastave, bo delo za nekaj dni počivalo, vsi skupaj pa si bomo doma, v planinah, na morju ali kjerkoli nabirali novih moči za poznejše še uspešnejše delo. Povprašali smo nekaj članov kolektiva, kje bodo preživel prvomajske praznike.

Josip Gregorič: Prvomajske praznike bom preživel doma v Gospiču v Luki, prosti čas pa bom uporabil za gradnjo hiše.

Lovro Bašnec: Prvič bom preizkusil novi avto FIAT 125 in se z družino peljal v Zagreb. Od tu pa se bom z družino hčerke in sina, ki sta v Zagrebu poročena, odpeljal z žičnico na Sljeme. Prvi maj bomo preživel v naravi.

Stefan Zupančič: Prvomajske praznike bom preživel v krogu svoje družinice.

Zvonko Lazič, VK tesar: V Kranj bom šel k bratu. Baje je na Gorenjskem veliko brhkkih deklet. Upam, da se bo katera našla tudi zame.

Husein Sljivar: Zadnje čase sem bil nekaj bolan in počitek čez praznike se mi bo kar privilegij.

Martin Rojnik: Verjetno bomo čez praznike delali na gradbišču »Emo« v Celju, le-ti imajo namreč kolektivni dopust. Če bom imel le količkaj časa, bom poskočil na Rogljo.

Milorad Pavlič: Brat gradi hišo in pomagal mu bom pri delu.

Ivan Polanec: Z ženo in otrokoma bom šel na izlet v Strigovo, kjer imajo dobro kapljico.

Simo Tuvič: Ostal bom v Celju in delal na vrtu.

Ismet Slivar: V Lanicah pri Sanskem mostu gradim hišo. Do prve plošče je že gotova.

Smajo Ibršević: V Gračanico bom šel, opravljal bom hišna dela.

Nikolaj Gorza: Se ne vem. Se bom odločil tik pred prazniki.

Franc Solar: Odšel bom domov v rodno Lendavo, da bom malo pomagal pri okopavanju vinograda.

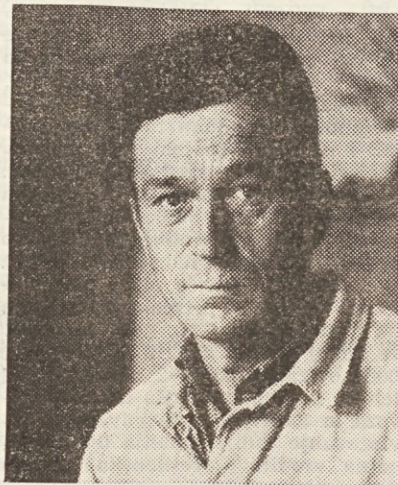
Serif Jušić: Tudi jaz bom odšel domov, ker sem si začel graditi hišo.

Jure Turkaj: Tako kot vsako leto bom preživel praznike med domačini v Slavonski Požegi.

Husein Čajić: Prvomajske praznike bom preživel doma v rodni Cazini.

Milorad Pavlič, Ivan Polanec, Simo Tuvič, Ismet Sljivar in Smajo Ibršević

Nikolaj Gorza

Jure Turkaj

Serif Jušić

Franc Solar

Martin Rojnik

Od zgoraj navzdol: Josip Gregorič, Štefan Zupančič, Zvonko Lazič, Husein Sljivar

Husein Čajić

Gradimo z outinord opaži

V Planini pri Kranju sodeluje naša jeseniška enota v drugi fazi graditve velikega stanovanjskega naselja — Novost so opaži

Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo občine Kranj nam je kot investitor zaupalo tudi izgradnjo več stanovanjskih stolpnic v drugi fazi izgradnje velikega stanovanjskega naselja na Planini pri Kranju. Naša TOZD GE Jesenice bo v soseski S-5 tokrat gradila ulico II, medtem ko bo ulico I gradilo GP Projekt iz Kranja. O začetnih delih smo se pogovarjali z vodjem gradbišča Rajkom Modicem in njegovim pomočnikom ing. Miho Kežmanom.

Se med gradnjo sosednjih stolpnic ali natančneje 10. oktobra, so naši delavci zastavili z izgradnjo II. faze na tem največjem zazidalnem območju v kranjski občini. Glede na to, da bodo v tej fazi zgradili kar 8 objektov so le-ti v različnih fazah izgradnje. Pa pojdimo s kratkim opisom po novi ulici Planina II. Na objektu A in A1 ki bosta imela poleg pritličja še tri nadstropja, so vsi kletni prostori že gotovi. Seveda je izdelana tudi že vsa hišna kanalizacija in pa vodovodni razvodi. V teh dveh objektih bo 38 stanovanj. Na objektih B in B1 ki bosta za eno nadstropje višja, bo prostora za 5 družin več v vsakem. Na tem objektu so izdelani že temelji s kletno ploščo in vsemi razvodi za vodovod in kanalizacijo. Na objektih C in C1, kjer bo poleg pritličja še 6 nadstropij, bo kar 68 stanovanj. Za ta objekt so izdelani le temelji. Za ostala objekta, to je E in D pa so napravljene izkopi. Gotova pa je tudi že vsa javna kanalizacija in pa 40% tampona na cestiščih in poteh. Skupno naj bi bilo v tej fazi zgrajenih 13.000 m² stanovanjskih površin. Polovica od teh naj bi bila vseljiva že letos.

V omenjenih objektih, za katere so napravili načrte v našem projektivnem biroju v Ljubljani so stano-

vanja različne velikosti. Vsak objekt vsebuje tudi več tipov stanovanj, in sicer ima npr. objekt E tri trisobna stanovanja in po eno garsonjero v vsaki etaži. Velikost trisobnih stanovanj je različna, in sicer od 75,27 m² do 88,27 m².

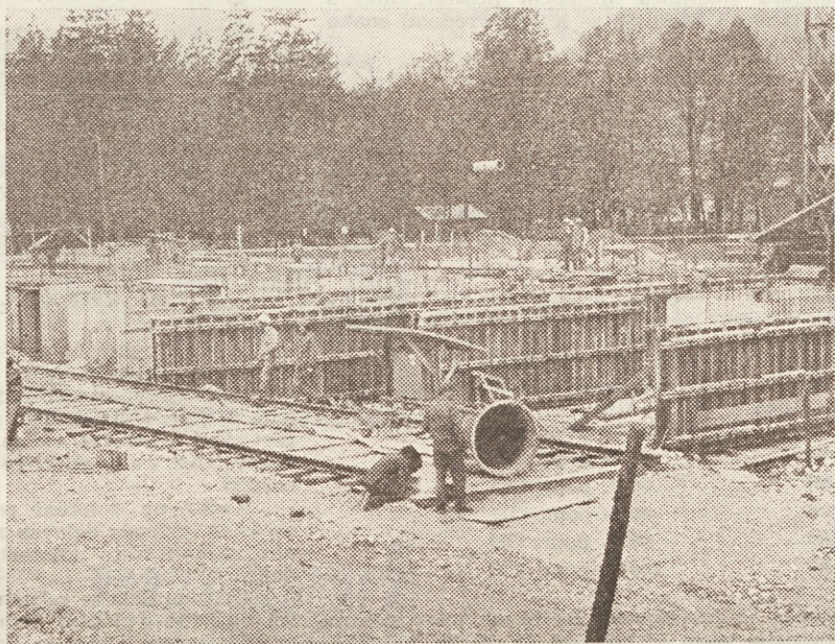
Posebno velja omeniti, da so projekti za omenjene objekte prirejeni novim opažem, ki jih je jeseniška enota kot prva v Gradisu naročila pri znani firmi OUTINORD. Z jeklenimi tunelskimi opaži tega sistema bo gradnja hitrejša in ekonomičnejša. Sredi maja naj bi na prvih dveh objektih to je A in A1, že začeli s tem sistemom izgradnje. S kupljenimi opaži bodo lahko zabetonirali

1/4 etaže naenkrat in nato s tako količino dnevno nadaljevali. Tako bi bila vsake štiri dni gotova ena etaža.

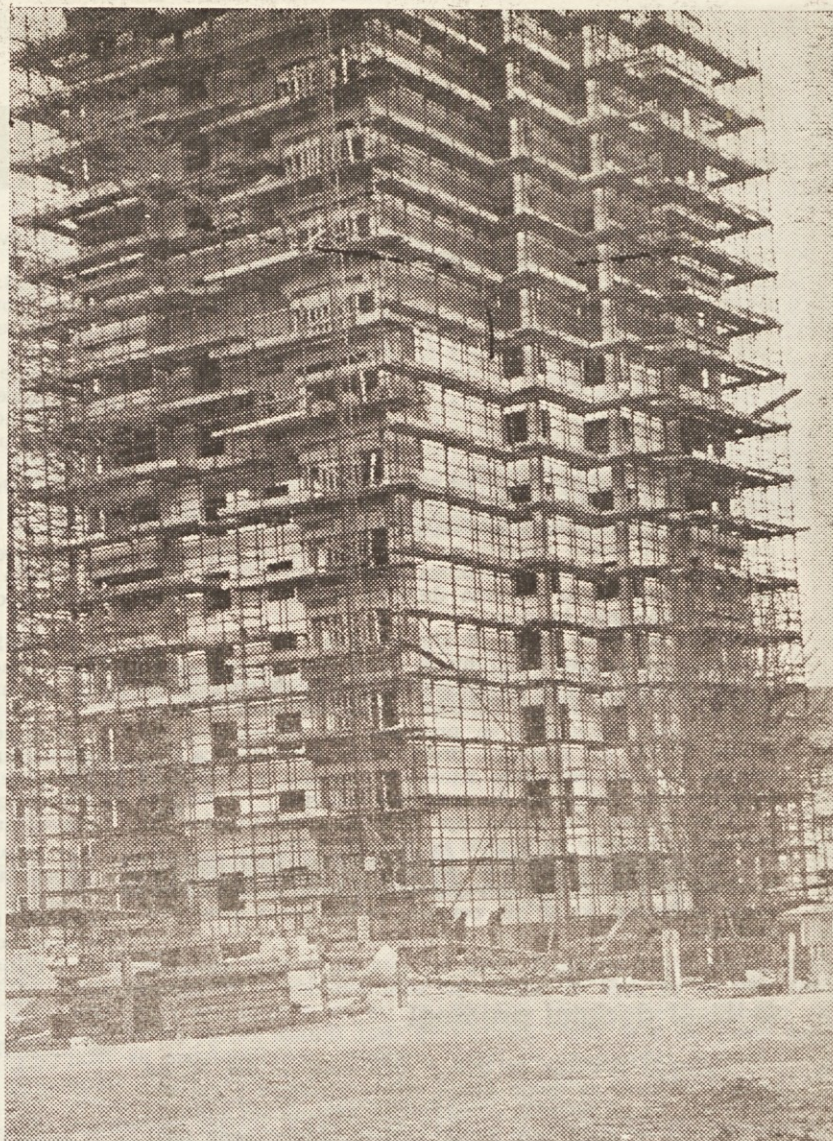
Ta sistem s svojimi pripomočki (plinsko ogrevanje betona za hitrejšo komprimacijo) omogoča vsakodnevno nadaljevanje del tako v sami etaži kot tudi po etažah.

Kolikšen pa bo dejanski prihranek s tem načinom izgradnje, pa bomo videli po zaključku del II. faze izgradnje tega stanovanjskega naselja.

Istočasno moramo omeniti, da se v dograjene stolpnice na Planini I že vseljujejo prvi stanovalci. Zadnji dve stolpnici ki sta v zaključni fazi pa bosta sprejeli svoje stanovalce čez nekaj mesecev.

Na Planini II je že vse pripravljeno za začetek del z outinord opaži

Na Planini I smo zgradili tri stolpnice

Naši tesarji na avto cesti Hoče—Leveč — Delo na vrtoglavih višinah

„Rad moraš imeti svoje delo!“

Ustavili smo se na gradbišču Slatina, kjer bo kmalu stekla avtocesta Hoče-Leveč

Dopoldan, ko smo se ustavili na gradbišču Slatina, se pravzaprav ni razlikoval od drugih delovnih dnevo. Le nekaj je motilo ljudi: izredno močan veter, ki je nosil prah v oči in človeku ni pustil, da bi se globoko nadihal.

Opazoval sem tesarje, ki so se v vrtoglavih višinah, prav na vrhu nosilnih stebrov, borili s pobesnelim vetrom. Verjetno jih je kljub vsemu malce strah...

»Dela v višinah smo vajeni, zato se ga ne bojimo...«, so mi pripovedovali pozneje, ko smo v topli pisarni sedeli za delovno mizo. »Človek se vsemu privadi. Tudi delu med nebom in zemljo. Samo... rad moraš imeti svoje delo...«

Enakih misli je bil tudi Stefan Ratej, vodja gradbišča:

»Res, če dela človek z veseljem, če ima rad svoje delo, zaleže za dva. Ni vseeno, kako zabijaš žeblice. Če

jih mehanično, potlej tvoje delo prav gotovo ne bo kaj dosti vredno. Zato pravim, da so razlike med delavci precejšnje...«

Tudi na gradbišču Slatina nimajo dovolj delavcev. Primanjkuje posebnih tesarjev. Tako kot drugod.

»Kljub vsemu naše delo dobro napreduje...«, je nadaljeval Stefan Ratej. Naš viadukt 60 — 26, ki bo 14 metrov širok in več kot 400 dolg, bo izgotovljen v roku. Zaenkrat gre vse po načrtih. Imamo sicer premalo ljudi, zato smo pa mi toliko bolj visoko zavihali rokave...«

Ljudje na gradbišču Slatina so v glavnem zadovoljni. Veliko delajo

in življenje teče po ustaljenem redu. Vsak dan imajo tudi nekaj prostega časa.

Nikakor pa se ne morejo sprijazniti z dejstvom, da plačujejo hrano več kot dvakrat toliko kot njihovi kolegi na bližnjem gradbišču v Zičah. Takole se pritožujejo:

»Kaj podobnega doslej nisem doživljal. Hranimo se v menzi podjetja Slovenija ceste, ker nam pač drugega ne preostane. Za obroke moramo vsak dan odšteti 46 dinarjev, kar se nam zdi odločno preveč. Preveč za to, kar dobimo, in preveč za naš žep. Par kilometrov proč, na gradbišču v Zičah, pa plačujejo naši kolegi le 18 dinarjev na dan. Razlika je velika in verjetno prav nič ne pretiravamo, če pravimo, da smo v neenakopravnem položaju. Kar je res, je res. Sicer pa smo zadovoljni in se prav nič ne pritožujemo...«
A. Ul.

In sreča je bila tu

Prejšnji mesec se je kolo sreče ustavilo tudi pri Gradisu. Naš sodelavec Janko Motaln, strojni ključavničar iz KO Maribor je kot prvi dobitnik velike blagovne-denarne loterije NK Maribor zadel nov renaul — IMV 4 export. Imel sem res srečo, je dejal tovariš Janko. Z ženo Dragico namreč pričakujeva naraščaj in zato avto v najinem skromnem predračunu še dolgo ne bi bil v planu.

Srečko s srečno številko mu je prodal njegov prijatelj Srečko Friš, sekretar aktiva mladih delavcev iz KO Maribor. Sprva srečke še ni hotel kupiti in šele po dolgem prigovarjanju Friša je srečko končno le kupil.

Danes sta oba srečna. Janko ker je zadel avto, Srečko pa ker je svojemu prijatelju prodal srečko s srečno številko.

Janku Motalnu iskreno čestitam z željo, da bi se kolo sreče še večkrat ustavilo pri Gradisu.

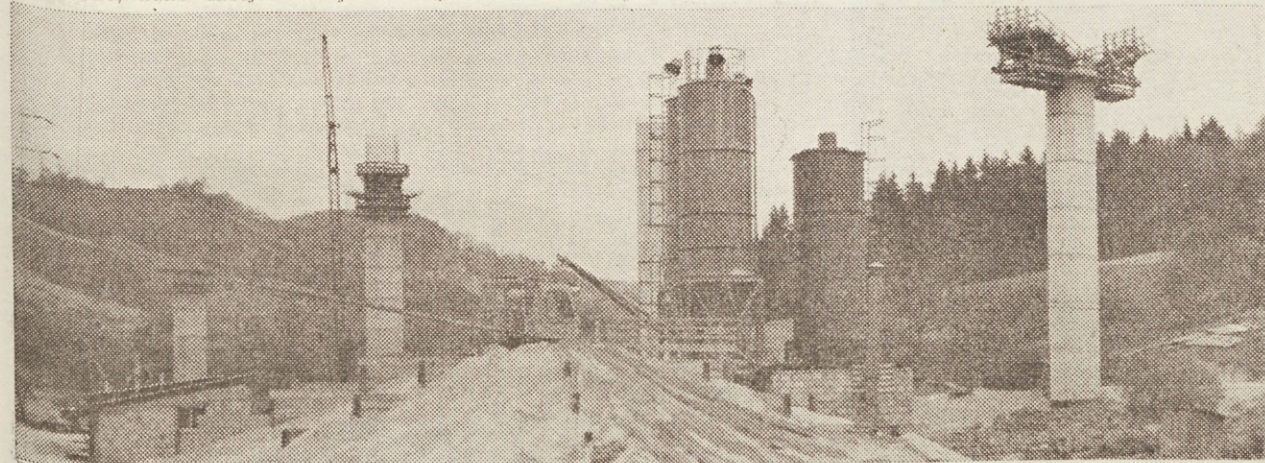
Dobro se počutim

Pri Gradisu sem že od začetka 1972 leta, odgovarja Ostoja Zupič, KV železokrivcev. Do lanskega avgusta sem bil na TOZD Jesenice, nakar sem se premestil v TOZD Železokrivnica Ljubljana. V železokrivnici se počutim mnogo bolje kajti tu sem naletel na boljše in večje razumevanje in medsebojno pomoč.

Poklicno šolo sem končal leta 1971 v Mrkonjič gradu. Moja želja je postati delovodja. Zaenkrat še nisem pomišljal o premestitvi, ker nameravam za stalno ostati pri Gradisu.

Z novimi družbeno-političnimi spremembami v naši družbeni samoupravni skupnosti kot tudi v delovni organizaciji, mislim se bo marsikaj spremenilo na bolje. Kot vsi si tudi sam želim čim boljše plače kajti od teh je odvisen delavec osebni standard.

Tone Kajfež

Podporni stebri na viaduktu Slatina bodo kmalu dobili svoje kape

Sindikalna lista in naši skupni predlogi

V zvezi s tako imenovano sindikalno listo, je v razpravi več predlogov sprememb in dopolnitev samoupravnih aktov. Naši delavci so za vse predloge živo zainteresirani, še posebno za tiste, ki se tičejo njih samih. Zato ponovno objavljamo predloge komisije, ki jih mora potrditi celoten kolektiv.

Terenski dodatki

Terenski dodatki so že od nekdaj predmet razprav na naših zborih in sestankih. Tokrat je v razpravi sprememba določenih členov. V bistvu pa višina terenskega dodatka ne bi smela znašati na dan več kot 54 dinarjev, oziroma znaša višina terenskega dodatka na dan ne glede na kvalifikacijo oziroma delovno mesto, ki ga prejema upravičenec in sicer:

- za poročene 10 do 35 din na dan,
- za samske 10 do 30 din na dan.

Za vsako gradbišče (delovišče) določi delavski svet TOZD višino terenskega dodatka v razponu, tako da upošteva pogoje nastanitve in prehrane ter oddaljenost od sedeža TOZD ali stalnega prebivališča upravičenca. Za samske delavce pripadajo zneski v razponu v višini do 80% zneskov, določenih za poročene delavce.

Upravičenec do terenskega dodatka nima pravice do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela.

Pri odobravanju višine terenskega dodatka naj delavski sveti TOZD upoštevajo naslednja priporočila oziroma dogovore, ki so jih osvojila že nekatera gradbena podjetja.

Naši dodatni predlogi

Terenski dodatek se deli v dva dela — del, ki ga prejme delavec za delno kritje več — stroškov v gotovini in del, ki ga delovna organizacija nameni ter uporabi za delavca v materialni obliki (kritje razlike cene nočnine v samskih domovih in naseljih med ekonomsko ceno in ceno, ki jo zaračunava delavcu, regresiranje prehrane v lastnem prehranbenem obratu ali drugem gostinskem prehranbenem centru, prevozi na delo in z dela v mestnem prometu itd.).

Po daljši in temeljiti razpravi o problematiki terenskega dodatka, sedanjem načinu izplačevanja, dosedanjem načinu regresiranja hrane in stanovanja in ob ugotovitvi sedanjih najnižjih cen hrane ob upoštevanju potrebne kalorične vrednosti se ugotovi:

Dnevni strošek, ki ga je potrebno pokriti za prenočitve in prehrano znaša:

- za stanovanje (v samskih domovih) 300 din mesečno za hrano — 4 obroke 1.050 oz. 1.400 din mesečno stanovanje na dan 10 din
- hrana na dan 35 din

Pri tem je razmerje stroškov za posamezne obroke naslednje:

Zajtrk	5 din
Malica	8 din
Kosilo	14 din
Večerja	8 din

Ob ugotovitvi in analizi stroškov, da predstavlja 58% stroškov režija, razsvetljava, kurjava in drugi izdatki in ker predstavlja to delavčeve dejansko večje stroške, ki jih naj krije s terenskim dodatkom oziroma predstavlja delavčev osnovni strošek izdatek za prehranske artikle, ki se uporabijo za pripravo hrane je bilo dogovorjeno, da naj bi delavec plačal na dan za 4 obroke le 19 din, razliko med 1.050 din in 480 din oziroma 1.400 din in 670 din pa naj bi krija TOZD iz mase terenskega dodatka. Ob takšni dnevni ceni bi moral delavec plačati sam:

za zajtrk	3 din	
za malico	2 din	(pri tej ceni je že odbit regres mesečno 100 din)
za kosilo	9 din	
za večerjo	5 din	

Boni za toplo malico

Pri ceni 19 din dnevno za 4 obroke bi delavec torej ne prejemal regresa v bonih za malico, ker bi znesek za regresiranje, ki ga je dovoljeno uporabiti, že vključili v obračun. Bone za malico bi torej dobival delavec le v primerih, kjer iz objektivnih razlogov ni mogoče dostaviti malice (majhno število obrokov) in se bi za delavca organiziral odvzem malice v bližnji okolici njegovega delovišča.

Terenski dodatek — povračilo za povečane materialne stroške

Terenski dodatek je povračilo za povečane materialne stroške, ki jih ima delavec pri delu in prebivanju na terenu je bilo dogovorjeno, da se kot osnova za razgovor in poenotenje izplačila terenskega dodatka predlaga:

Upravičenec terenskega dodatka se naj deli v pet skupin:

I. Delavci, ki delajo na deloviščih v bližini sedeža delovne enote (TOZD ali podjetja) in se dnevno vračajo v kraj svojega prebivališča 10 din/delov. dan

II. Delavci, ki stanujejo v naseljih podjetja in se dnevno ne vračajo v kraj stalnega bivališča, če imajo v kraju delovišča organizirano nastanitev in prehrano 15 din/koledar. dan

III. Delavci, ki delajo na deloviščih, ki so oddaljena od sedeža delovne enote od 12 do 30 km in se dnevno ne vračajo v kraj stalnega bivališča 20 din/koledar. dan

IV. Delavci, ki delajo na gradbišču, ki je oddaljeno od sedeža podjetja ali matične delovne enote od 30 do 60 km 25 din/koledar. dan

V. Delavci, ki delajo na deloviščih, ki so oddaljena od matične delovne enote nad 60 km do 40 din/koledar. dan (po našem predlogu 36. din)

Za vse primere je mišljeno, da je v kraju delovišča organizirana prehrana in nastanitev, razen za delavce iz I. skupine. Cena hrane, ki jo plača delavec sam naj bo na vseh gradbiščih enaka — kot je predlagano 19 din. Delavec naj plača v vseh podjetjih za stanovanje:

v samskem domu (3 ležišča v sobi) po 150 din/mesec baraka — do 4 ležišča v sobi po 60 din/mesec

Če je v baraki centralno ogrevanje in je tudi sicer izenačen standard (jedilnica, družbeni prostori itd.) s standardom v samskih domovih se ležišče vrednoti enako kot v samskem domu.

Spominska darila

(Variantni predlogi)

Delavec, ki dopolni do 4. oktobra neprekinjeno delovno dobo pri podjetju 10, 15, 20, 25, 30 ali 35 let, pridobi pravico do darila, in sicer:

Neprekinjena delovna doba pri Gradisu	Višina nagrade v % od povprečnega neto osebnega dohodka v SR Sloveniji v preteklem letu (popr. OD)
10 let	zapestna ura v vrednosti največ 40% popr. OD
15 let	60% popr. OD
20 let	70% popr. OD
25 let	80% popr. OD
30 let	90% popr. OD
35 let	110% popr. OD

Kot varianta je predlagano, da bi se upravičenost do nagrade priznala vsem, ki bodo 10, 15, 20, 25, 30 ali 35 let izpolnili v tekočem letu. Torej npr., če bo kdo izpolnil 10 let decembra 1974, bi imel kljub temu že pravico v tem letu do nagrade.

Kot novost pa predlagamo, da delavec, ko dopolni 70 let starosti, prejme spominsko darilo v vrednosti 1300 din.

Predlagamo povišanje

Predlagamo povišanje nadomestila osebnega dohodka delavcev Gradisa za prvih 30 dni zadržanosti od dela med začasno delovno nezmožnostjo zaradi bolezni ali nege obolelega ožjega družinskega člana od dosedanjih 90% na 90%.

Dnevnice in potni stroški

Tudi pri izplačilu dnevnic obstajajo variantni predlogi — izberimo najboljšega.

»Dnevnica za čas službenega potovanja znaša 120 din za polnih 24 ur. Če traja potovanje manj kot 24 ur, toda več kot 12 ur in oseba na takem potovanju ni prenočevala, pripada 80% dnevnic iz prejšnjega odstavka.

Kada. traja potovanje več kot 8 ur in ne več kot 12 ur v enem dnevu, kakor tudi za ostanek časa nad 8 do 12 ur, če je potovanje trajalo več dni, pripada 80 dinarjev. Če je oseba na službenem potovanju prenočevala, pripadajo strošek za prenočišče po predloženem računu, vendar največ 130 din za eno prenočevanje oziroma 60 dinarjev, če ni predložen račun.

Varianta:

Glede na čas potovanja se izplačujejo naslednje dnevnic:

- za čas potovanja nad 8 do 12 ur 80 dinarjev
- za čas potovanja nad 12 ur 120 dinarjev

Dnevnice so za vse osebe, ki službeno potujejo, enake. Dnevnice za službeno potovanje v istem kraju na podlagi enega potnega naloga pripadajo največ za 15 dni. Če traja potovanje več kot 15 dni, pripada delavcu 70% dnevnic.

Kako za obrate in stalne delavce?

Delavcem zaposlenim pri TOZD obrata ali stalne delavnice pri TOZD gradbena enota, pripada znižana dnevna, kadar opravlja razna montažna dela, strojne in transportne storitve in podobna dela zunaj kraja, kjer je sedež TOZD, kakor tudi izven kraja delavčevega stalnega bivališča ter bivališča njegove ožje družine. V takih primerih morajo biti delovišča (gradbišča) oddaljena najmanj 12 km od prej navedenih krajev.

Za vsak dan, ko je delavec na terenu pripada delavcu znižana dnevna, največ v višini 64 dinarjev in največ 60 dinarjev za eno prenočitev.

Izjemni primeri

V izjemnih primerih lahko delavski svet TOZD odobri za čas bivanja na terenu tudi dnevno v višini, če traja delo manj kot 7 koledarskih dni in je delovišče oddaljeno od kraja sedeža TOZD in kraja stalnega bivališča delavca ter kraja stalnega bivališča njegove ožje družine, več kot 60 km, pri tem pa ni urejene preskrbe in nastanitve v okviru Gradisa.

Na deloviščih, na katerih je urejena prehrana in nastanitev v okviru Gradisa, znaša znižana dnevna, katero prejme upravičenec v gotovini, največ 42 dinarjev.

Prevozi na delo

Delavec, ki je zaposlen pri TOZD obrati, Projektivnem biroju, pri službah ali oddelkih v upravah gradbene TOZD in pri skupnih službah podjetja, ima pravico do povrnitve stroškov zaradi prevoza na delo in z dela v višini dejanskih stroškov za prevoz z javnim prevoznim sredstvom, s tem, da krije sam 20. dinarjev na mesec.

Ne glede na določilo iz prejšnjega odstavka pripada delavcu, ki ne predloži računa ali potrdila o plačani vozovnici z javnim prevoznim sredstvom za prevoz na delo in z dela, nadomestilo, kakor sledi:

4. dinarjev na dan za prevoz na relaciji od 1 do 4 km
6. dinarjev na dan za prevoze na relaciji več kot 4 do 10 km

V teh zneskih je upoštevan tudi znesek 20 dinarjev na mesec, katerega krije delavec sam.

Za oddaljenost več kot 10 km se priznavajo nadomestila za prevoz na delo in z dela v višini 0,40 dinarjev za prevožen kilometer, računajoč dve vožnji na dan, kadar upravičenec ne predloži računa ali potrdila o plačani vozovnici.

Kadar na določeni relaciji ni javnega prevoznega sredstva, pripada delavcu za prevozna delo in z dela 0,40 din za prevožen kilometer, računajoč dve vožnji na dan.

Kot dan dela se računa vsak dan, ko je delavec opravil najmanj polovico rednega delovnega časa, oziroma predpisane delovne časa, kadar ima pravico delati skrajšani delovni čas.

Kaj pripada delavcu, ki nima pravice do terenskega dodatka

Delavcu, ki nima pravice do terenskega dodatka, pa zaradi dela v TOZD ali v skupnih službah živi ločeno od svoje ožje družine, pripada dodatek za ločeno življenje, ki znaša 1.000 dinarjev na mesec.

Delavcu, ki se vsak dan vrača v kraj bivališča svoje ožje družine, ne pripada dodatek za ločeno življenje. Za bivališče ožje družine delavca se šteje kraj, kjer njegova družina stalno prebiva.

Variantni predlog

Predlog je, da bi določili za ločitveni dodatek možnost izplačila tudi manjšega zneska od 1.000 din na mesec in to po sklepu TOZD iz naslednjega razloga:

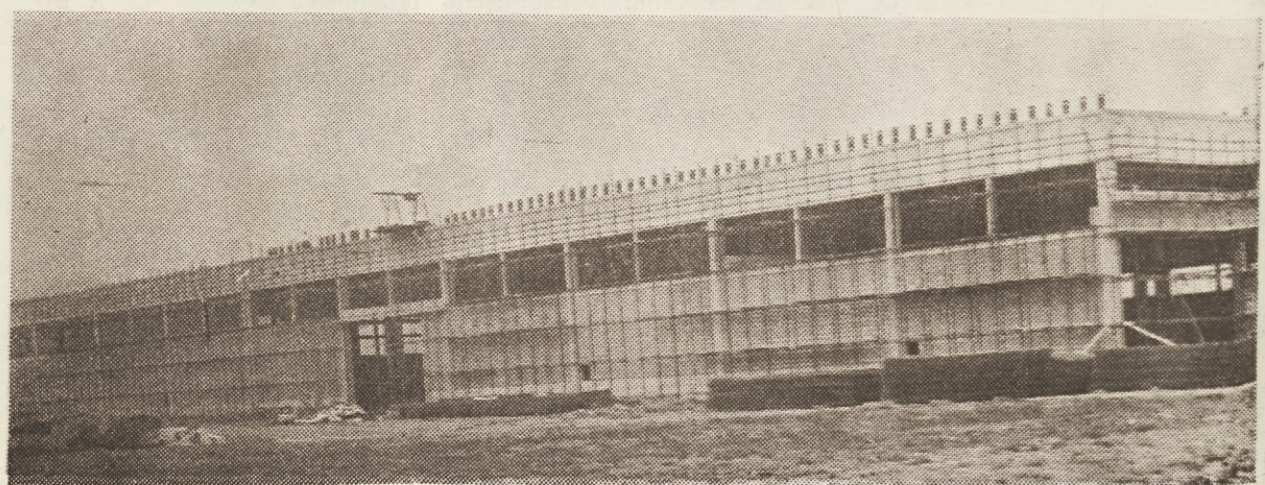
Potrebno bi bilo v nekaterih primerih izravnati zneske terenskih dodatkov z ločitvenim dodatkom in obratno. Pri odrejanju višine ločitvenega dodatka posameznemu upravičencu, naj bi se upoštevalo, kakšni so življenjski pogoji za tistega delavca, ki mu ne pripada terenski dodatek in kolikšen je terenski dodatek za delavca, kateremu ta dodatek pripada v istem kraju.

V regres za prehrano med delom

Delavcem TOZD in delavcem pri skupnih službah je zagotovljena organizirana prehrana med delom in imajo zato pravico do regresa.

Regres za prehrano med delom znaša 100 dinarjev na delavca na mesec. Do regresa imajo pravico tudi učenci, dijaki in študentje na praksi.

Prehrana se daje za ohranitev delavčeve sposobnosti med delovnim časom v odmoru med delom in sicer tako, da se organizirana prehrana v lastni restavraciji TOZD ali kupuje pri obratu družbene prehrane oziroma se omogoči, da lahko prehrano delavec tudi sam nabavi v obratu družbene prehrane.

Sporazum je podpisan in kaj sedaj?

Novo halo za Kovinotekno je potrebno le še zasteklit

Samski dom kot hotel

Izredno prizadevni delavci TOZD GE Ljubljana-okolica v Zalogu

Zalog pri Ljubljani je bolj znan po svoji mesni industriji kot po čem drugem. Železniški delavci pa ga bolj poznajo po svojih barakah v katerih prebivajo in se nato vozijo v Ljubljano in Polje. Toda že prihodnjo zimo se bo stanje spremenilo. Naša TOZD GE Ljubljana — okolica jim bo zgradila nov samski dom ali blok malih stanovanj BMS — 1 kot se uradno imenuje. Kako se uresničuje dolgoletna želja založkih železničarjev pa nam je povedal vodja gradbišča ing. Matjaž Martinšek.

Tik pred praznikom republike lanskega leta smo začeli z deli za izgradnjo novega samskega doma. Glede na ugodno zimo smo delali neprekinjeno, pa še to s podaljšanim delovnim časom. Vmes so bile tudi sobote, sicer pa je uspeh viden. 25. aprila je bil likof, saj je celoten objekt pod streho. Pri tem moram posebej poudariti na izredno raz-

mevanje delavcev, ki delajo na tem objektu.

Nikoli ni bilo problemov za delo ob sobotah ali v podaljšanem delovnem času. Rezultat tega je prehiteno rokov zato so tudi za končni rok, to je do praznika republike, ni treba bati.

V novem samskem domu bo prostora za 400 delavcev, ki bodo raz-

porejeni v sobah, z dvema in štirimi posteljami. Vsakih od teh bo polovica. Poleg zagotovljenega prenočišča z vsemi pritliklinami (ogrevanjem, toplo in mrzlo vodo, kopalnicami) bodo imeli železničarji tu še restavracijo, bife in štiriestno avtomatsko kegljišče.

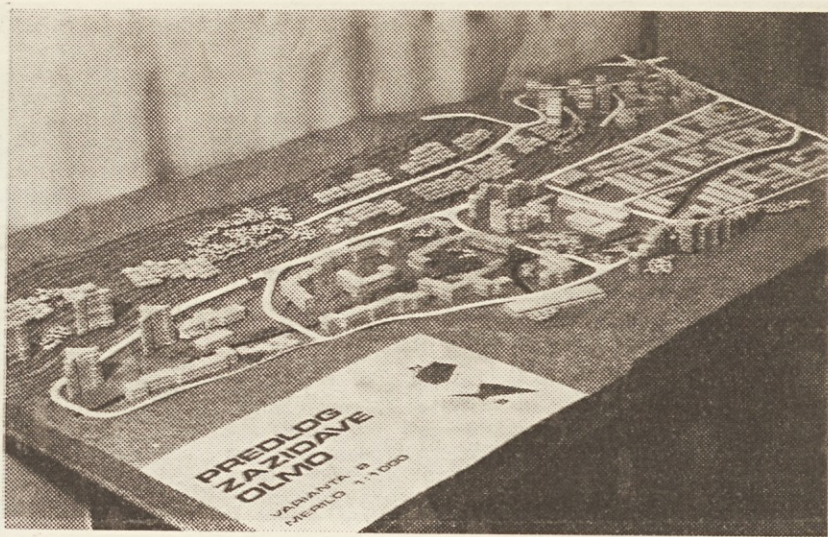
Za rekreacijo bo še posebno poskrbljeno, saj bo poleg doma še rekreativni center z asfaltiranimi igrišči za mali nogomet, rokomet in odbojko.

Objekt ima poleg kleti v katerem je zaklonišče še pritličje in tri nadstropja. Tlorisna površina doma je 81 x 13,5 m, s tem da je srednji del objekta malo zamaknjen.

Za prehrano bo poskrbljeno v novi restavraciji, ki bo tik ob domu. Po velikosti ne velika, saj je tlorisna površina 26 x 17 m, bo pripravljala hrano za železniške delavce od Zaloga do Ljubljane, saj bo kapaciteta kuhinje kar 2.000 obrokov. S tem bo v večji meri rešena prehrana vseh železniških delavcev, ki so zaposleni na tem območju.

Ob koncu naj omenim še projektanta tega objekta. ZG — projektivno podjetje, ki pa se tokrat ni izkazal. Poleg tega, da so načrte spreminjali v toliki meri, da so nas celo ovirali pri delu, so le-ti prihajali še z veliko zamudo. Elektroinstalacijskih načrtov in načrtov za detajle pa še do danes nimamo. Na srečo smo zaupali obrtniška dela takim kooperantom, da s svojim znanjem lahko to veliko pomanjkljivost nadomestijo.

Objekt, za katerega je investicijska vrednost po pogodbi 18 mio din, zaradi povečanja del pa še dodatnih 4—5 mio din, bo končan do praznika republike. 70 zelo marljivih delavcev, kolikor jih je trenutno na gradbišču pa je dovolj velika garancija, da bomo v tem tudi uspeli.

Maketa zazidave Olma pri Kopru

Vključevanje ljubljanskega biroja v stanovanjsko izgradnjo

V zadnjem času so se kar vse naše gradbene enote začele skrbne vključevati v stanovanjsko izgradnjo. Za tem, ko so bila zgrajena prva stanovanja in ko je postajal stanovanjski problem vse bolj pereč, so se zganili tudi gradbeniki. Toda le-ti so samo izvajalci že sprojektiranih objektov. Torej se je najprej premaknilo v naših projektivnih birojih, kjer so po naročilu za posamezne TOZD pripravili načrte za določeno število stanovanj po urbanističnem zazidalnem načrtu. Kako se je vključil v velikoserijsko stanovanjsko izgradnjo naš Biro za projektiranje iz Ljubljane, nam je povedal direktor biroja ing. arh. Boris Vede.

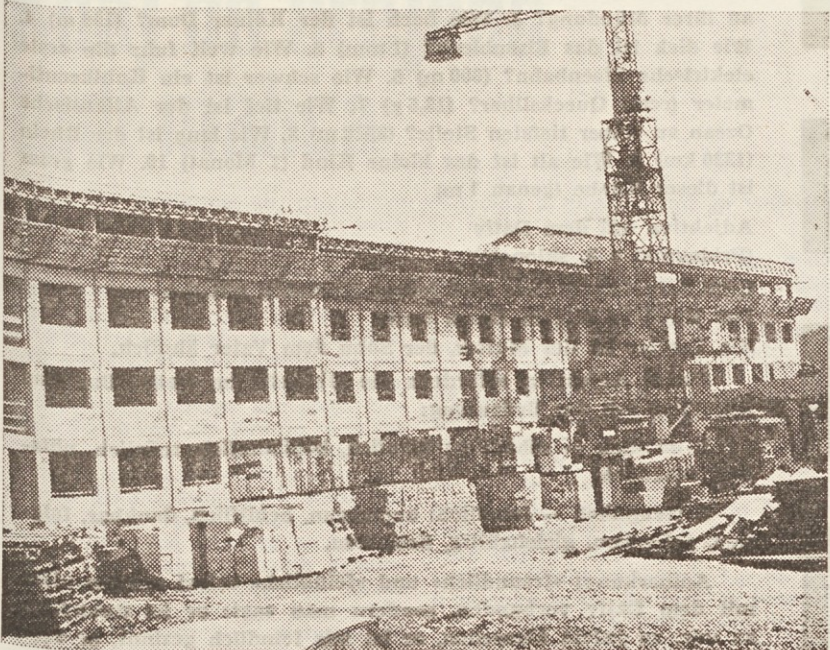
Na zastavljena vprašanja o že sprojektiranih naseljih, o skupnem številu stanovanj in perspektivah v zvezi s tem nam je dal ing. arh. Boris Vede odgovore, ki so med seboj zelo povezani, zato smo jih združili v celoto.

Naše podjetje si je v perspektivnem planu stanovanjske izgradnje zastavilo nalogo, da vsako leto napravi približno tisoč stanovanj. Že na samem začetku pa nam je bilo jasno, da bo treba preiti na sodobnejšo tehnologijo, če hočemo, da bo to tudi uresničljivo in ne bo ostalo samo pri perspektivnem planu. Z uporabo velikopanelnih in tunelskih opažev sistema litega betona z velikoserijskimi prefabrikirani poskuša naš biro, da bi Gradisovo angažiranost skoordinali in spravili na skupni imenovalc. To nam bo uspelo predvsem s ponavljanjem elementov kot npr. isti sanitarni voz, iste kuhinje, isti mizarški izdelki itd. Z večjo serijo bi tako pocenili gradnjo oziroma nakup stanovanja. Ob tem pa moram poudariti, da imamo kljub temu odprt sistem, torej dopuščamo prilagoditev glede na razne lokacije. V zvezi s tem bi omenil, da delamo tudi na študijski nalogi o problemu stanovanjske izgradnje v okviru našega razvoja. Morda je rezultat takega dela viden v Olmu pri Kopru, saj je to eden izmed najbolj racionalnih projektov v državnem merilu glede na komfort in ceno. Žal pa je za te pritlične vrstne hišice zelo težko dobiti lokacijo. Če bi jih hoteli plasirati še naprej, bi se bilo potrebno tudi v tej smeri malo bolj angažirati. Za nadaljevanje del v Olmu je situacija že skoraj povsem jasna. Graditi bomo morali po drugi varianti, kjer bodo v novem zazidalnem območju pritlične hišice zamenjali večetažni stanovanjski objekti, za katere pa bomo poskušali uporabiti novo tehnologijo.

Poleg projektov za Olmo smo izdelali projekte še za naselje v Novih Jaršah, kjer bodo prav kmalu začeli z izgradnjo soseske MS 12/2, kjer je v zahodnem delu predvidenih 600 stanovanj, medtem ko bo v vzhodnem delu kar 781 stanovanj. Potrebna je le še potrditev glede na prilagoditev zazidalnega načrta. Od večjih naselij, za katera smo prav tako mi izdelali načrte bi omenili Planino II v Kranju in Javornik na Ravnah. Na Planini II bodo v tej fazi napravili okoli 200 stanovanj, na Javorniku pa od 650—700. Letno naj bi na vsakem območju napravili približno 110 stanovanj. Kot zanimivost bi omenili še to, da se bodo na Planini II uporabljali tunelski opaži OUTINORD, medtem ko bodo na Javorniku gradili z velikopanelnimi opaži sistema NOE.

Poleg že omenjenih projektov smo sprojektirali tudi Otok III-G v Celju in pa stolpnici v centru na Jesenicah. Medtem ko so v Celju na Otoku tudi z gradnjo že v zaključni fazi pa bodo z deli na Jesenicah šele pričeli. Prav tako bodo začeli z deli na Sladkem vrhu in v Ptuj, kjer bodo napravili stanovanjsko stolpnico oziroma stolpič po naših projektih. Istočasno bodo zastavili tudi Celjani, tokrat za novo naselje Dolgo polje.

Sprojektiranih stanovanjskih objektov je torej kar precej. Z novo tehnologijo naj bi gradnjo še pospešili, jo s tem pocenili in tako tudi mi prispevali velik delež k hitrejšemu reševanju stanovanjske problematike tako v našem podjetju, kot v vsej naši družbeni skupnosti.

Blok malih stanovanj je že pod streho

Nova hala - nujnost

V TOZD Kovinski obrati v Mariboru so se odločili za pomembno investicijo — Razgovor z njenim direktorjem Ludvikom Rizmalom

Vsakogar, ki ga pot zanese v mariborske kovinske obrate, naleti na vsakem koraku na pravi delovni vrvež. Vsak meter delovnih prostorov je izkoriščen maksimalno, lahko bi temu rekli tudi: prezaseden! Proizvodni program, ki je trenutno zelo bogat in treba je reči, pogumno zastavljen, zahteva zelo veliko delovnih površin in ob tovrstni panogi tudi tehnično tako opremljenimi, da lahko sledijo procesu dela. V zadnjem času pa je prav v tem problemu čutili vpliv pomanjkanja delovnih površin, ki neugodno »diktrirajo« proizvodnjo.

Za tiste, ki ne poznajo razmer v mariborskih obratih pobliže, naj povemo, da od leta 1952 ko so bili obrati zgrajeni in predani svojemu namenu, razen tene lope ki služi za pleskanje gotovih izdelkov in ureditve priprave dela in je bila izvršena leta 1963, vse do danes niso spremenili podobe. Zgovoren je tudi podatek, da je bil objekt grajen za kapaciteto največ 100 ljudi, danes pa ustvarja pod njegovo streho enkrat tolikšno število zaposlenih.

Prav tako niso kos zahtevam in potrebam tudi ostali spremljajoči objekti kot so garderobe, sanitarije, poslovni prostori itd. Samo po sebi je postalo umevno, da je treba pričeti razmišljati o razširitvi obstoječih kapacitet delovnih površin in danes že lahko zapišemo, da se bodo dolgoletne želje kolektiva morda že prav kmalu uresničile.

Za podrobnejše informacije smo poprosili direktorja TOZD Ludvika Rizmala, ki nam je rade volje posredoval naslednje:

»Vzporedno s povečanjem obsega proizvodnje je bila seveda nujno vselej prisotna želja, pogojena s potrebo po povečanju pokritih delovnih prostorov, ki bi med drugim pomenili tudi primernejše delovne pogoje in varno delo ki sta primarna obveznost delovni skupnosti do zaposlenih. Poleg tega ves proizvodni program naših petih proizvodnih enot (izdelava manjših in srednjih konstrukcij, strojogradnja, remontji itd.) postavlja v situacijo, ko je gradnja novih prostorov neodložljiva.

K temu dejstvu je nedvomno mnogo doprinesel tudi zelo dislociran obrat v Pobrežju, ki je bil prevzet od bivših »Tehnogradnja«, pa nam razen problemov notranjega transporta s svojo nefunkcionalnostjo (provizoriji brez možnosti upo-

rabe dvigovalnih naprav), dupliranjem nekaterih fiksnih stroškov, kaže tudi neprimerno slabše poslovne rezultate. Objekti so prevzeti z zelo veliko nabavno vrednostjo (revalorizacija vrednosti), kar daje neugodno sliko, da naša TOZD veže veliko sredstev, čeprav ne po lastni krivdi.

Z ozirom na omenjeno smo se odločili za izgradnjo nove hale. Smele trdimo, da bi se s tako pridobitvijo stanje bistveno izboljšalo in bo možno z istim številom zaposlenih dosegati znatno večji bruto proizvod in ostale kazalnike uspešnosti.

— Kakšen namen uporabe ste predvideli za novo halo?

»Namen uporabe objekta bi bil montažna hala za skladiščenje gotovih in polizdelkov, ter seveda montaža izdelanih elementov. Obstoječi objekt pa bi uporabljali samo za proizvodnjo osnovnih elementov brez montaže.«

— Kako daleč ste že s pripravo in kdaj predvidevate pričetek gradnje?

»Mislim, da ne bom pretiral, če napovem pričetek del v drugi polovici letošnjega leta, tako, da bi že letos bila hala pokrita, to se pravi dovršena 3 faza del. Priprave potekajo po predvidenem načrtu, imenovali smo posebno delovno skupino, ki skrbi za vse podrobnosti načrti so pripravljani, prav tako so zagotovljena sredstva, vsaj za prvo etapo gradnje. To so sredstva skladov TOZD, ki znašajo z upoštevanjem amortizacije za leto 1974 379.600.000 starih dinarjev. V primeru da lastna sredstva ne bi zadostovala računamo v prvi vrsti na sredstva oziroma posojilo Interne banke podjetja.«

— S pridobitvijo novih delovnih površin verjetno planirate tudi razširitev proizvodnega programa?

»Vsekakor. Nova hala nam bo omogočila razširitev in povečanje predvsem obrtniške dejavnosti, tako krovsko-kleparske, stavbeno klu-

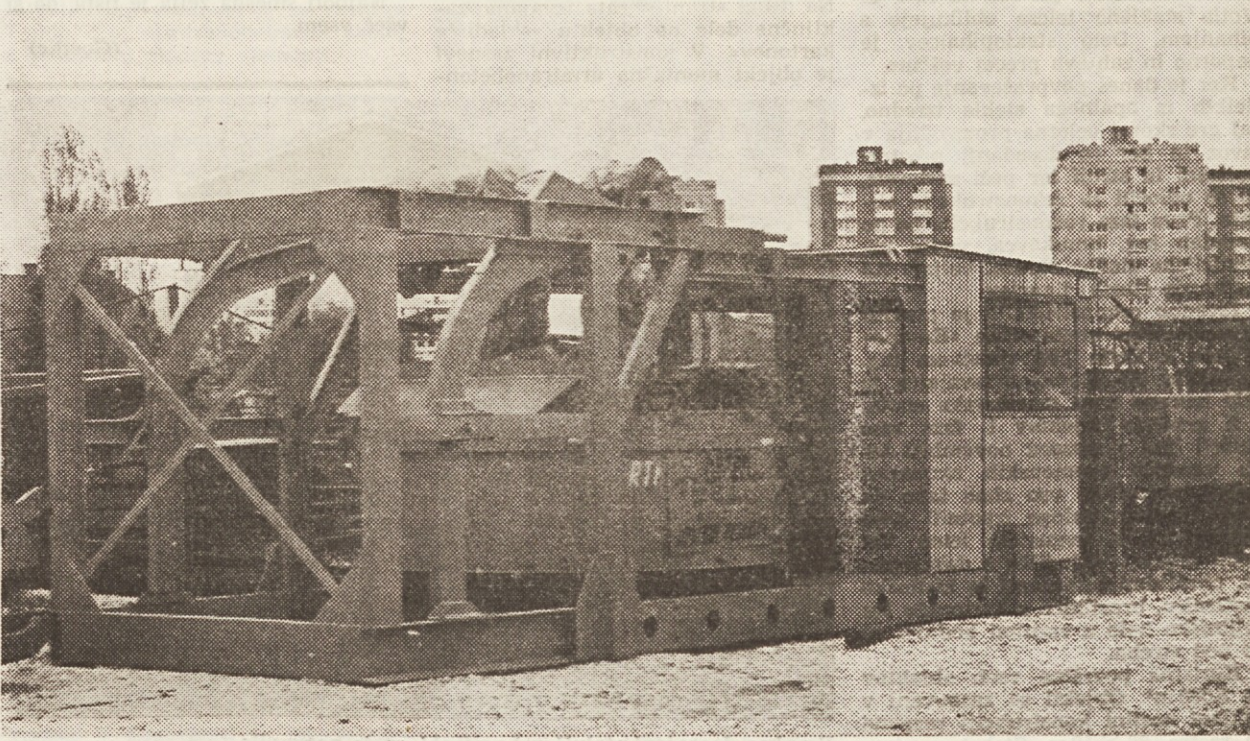
čavniarske kot tudi izdelavo manjših in srednjih konstrukcij.

Omenil bi veliko razumevanje predvsem pri TOZD GE Maribor, kjer izvajamo veliko obrtniških del. Prizadevali si bomo, da bomo ob dobri kvaliteti in konkurenčnih cenah skupno sodelovali še pri mnogih objektih tudi z ostalimi TOZD na štajerskem območju.

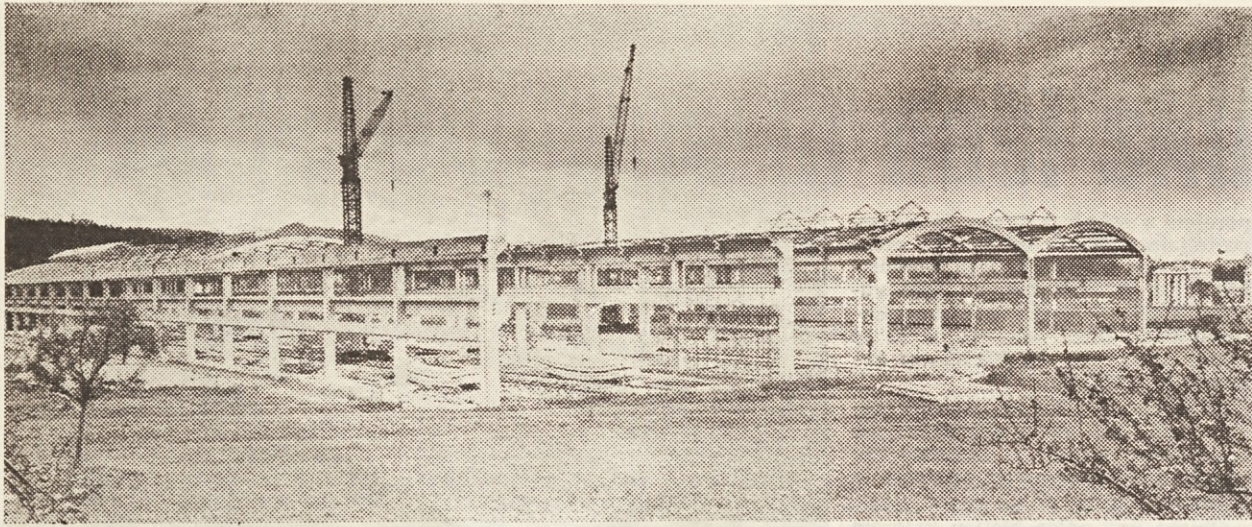
Pri programu strojogradnje so v končni fazi razgovori pri osvajanju 50-tonske asfaltne baze, katero bi proizvajali v sodelovanju s »Kovinarsko« iz Krškega V kratkem bo gotov tudi prototip mešalnika PM-750 kar bo nedvomno velika pridobitev v programu izredno cenjenih in kvalitetnih mešalnikov z oznako GRADIS, ki so znani po vsej Jugoslaviji.

Iz razgovora lahko zaključimo, da bo kolektiv kovinskih obratov v Mariboru prav kmalu lažje »zadihal« in prav gotovo dodal svojemu uspešnemu gospodarjenju še vrsto novih uspehov.

M. Herbec

Betonarna III?

Takole smo začeli v Slovenski Bistrici graditi objekte za »Impol«

Križem in počez po gradbiščih v Slovenski Bistrici

Slovenska Bistrica — kraj kjer naši delavci že 20 let sodelujejo pri razvoju oz. izgradnji tovarne aluminijastih polizdelkov »Impol«.

Ta tovarna je eden največjih predelovalcev aluminija v Jugoslaviji.

Prihodnje leto bodo v Impolu praznovali 150-letnico odkar je nekdanja kovačnica na vodni pogon dobila industrijski značaj. Do leta 1950 je tovarna predelovala le baker, takrat pa so morali zaradi pričetka obratovanja valjarne v Sevojnem preusmeriti proizvodnjo na aluminij. Deset let pozneje je dosegel »Impol« s proizvodnjo svojih polizdelkov iz aluminija velik napredek ter ustvaril pogoje za veliko rekonstrukcijo oz. povečano izgradnjo tovarne. V letih 1965 do 1969 je Gradis Maribor pod vodstvom sektor-skega vodje tov. Grebenca zgradil veliko industrijsko halo s površino 20.000 m². V njeni notranjosti so razporejeni stroji za valjanje in obdelavo aluminija. Danes pa naša skupina, pod vodstvom tov. Gajšta, gradbenega tehnika, končuje dela na ogromnem temelju enega izmed težjih strojev. Razen tega delamo še na izgradnji povečave folijske valjarne. Armiranobetonska okvirna konstrukcija je že pripravljena za montažo jeklenih strešnih nosilcev. Fasada in kritina bosta izdelani s profilirano aluminijasto pločevino. V razgovoru s tovarišem Lepošo, šefom investicijske službe v tovarni »Impol«, smo izvedeli, da so že izdelani projekti za novo upravno poslopje ter da je neodločeno za izvajanje gradbenih del z našo mariborsko enoto pred podpisom. Upravičeno nam je izkazano novo zaupanje.

Ob ljubljanski cesti...

Ob ljubljanski cesti v samem centru trga stoji obrat Steklarne Boris Kidrič iz Rogaske Slatine. Takoj po vojni so v tem obratu izdelovali steklene gumbe, šele po integraciji s steklaro iz Rogaske Slatine so proizvodnjo preusmerili na izdelke iz opalnega stekla. Steklo, krhka in prosojna snov je strjeno iz razžarjene tekoče taline. To je amorfnna zmes, glavna sestavina 50—70 odstotkov kremenčeve kisline in kovinski oksidi v različnih količinah. Surovine zmeljejo, gosto zmešajo in pri 1400—1600° C stopijo v posebnih posodah (topilni lonci). Tekoča gmota obdelujejo pri 900 do 1200° C. Votla steklena telesa oblikujejo s pihanjem. Delo steklopihalcev je naporno in zahteva precej veščine.

Ker je danes povpraševanje po izdelkih iz opalnega stekla izredno, saj gre skoraj celotna proizvodnja v izvoz in ker so dosedanja prostora pretesni in stroji ter peči zastarele, so se odločili za rekonstrukcijo obrata. Prva faza rekonstrukcije bo po besedah ing. Smukavca, vodje investicijske službe obrata, veljala 2,5 milijarde starih dinarjev.

Izvedbo rekonstrukcije je prevzel organizacijski engineering »Kovino-tehne« iz Celja pod vodstvom ing. Tramteta. Za glavnega izvajalca je bila izbrana naša mariborska enota.

Z gradnjo objektov I. faze smo pričeli lani v mesecu novembru ter ob ugodnih vremenskih razmerah delali intenzivno vso zimo tako da bomo zadano nalogo izpolnili pred rokom t.j. 1. avgustom letos. Vsi večji objekti: skladišče z dekorirnico, obratnimi pisarnami in kislinsko matirnico, brusilnico s kartonažo ter talilniško halo z veznimi hodniki so že pod streho.

Koristna površina vseh objektov je 3.500 m². Objekti so zasnovani v jekleni nosilni konstrukciji razpona in rastra, 20 × 10 m. Stebri so visoki 7 in 9 m. Strešno konstrukcijo

predstavljajo primarni in sekundarni strešni jekleni nosilci prek katerih so montirane smrekove grede na spodnji strani obite z razmaknjenim opažem. Kritina je izvedena s salonitom, izolirana z izolehom, nad talilnico pa je izvedena z aluminijasto valovito pločevino in la-dijskim podom na spodnji strani. Obodni zidovi so opečni, zasteklitev je izvedena s copilitom in kupolami.

Preko betonskega tlaka je predvidena 3 cm plast litega asfalta. Vse stene, jeklene konstrukcije in strop so zaščiteni s premazom odpornim na fluorovodikove hlapce in kisline. Danes je na objektu ca. 100 delavcev, gradbenikov, obrtnikov in instalaterjev. Pri gradbenih delih smo angažirali tudi domače podjetje »Granit« s katerim tudi sicer dobro sodelujemo. Obrtniška dela in instalacije izvajajo kooperanti iz Slovenske Bistrice, Maribora in Celja.

Istočasno s finalizacijo objekta bomo uredili tudi vse obvozne ceste, plato in zelenice, prevzeli smo tudi izgradnjo vseh pripadajočih energetskih objektov tako, da bo vrednost vseh naših del znašala skupno 1,5 milijarde starih dinarjev. Na gradbišču smo srečali še tovariša Senico, predstavnika nadzornega organa, ki se ga bodo stari gradisovci gotovo spominjali iz gradbišča v Velenju (1952—1956), kjer vodi naš sektor. Beseda ni konj in vprašali smo ga kako je zadovoljen z našim delom. S potekom in kvaliteto dela zelo in upam, da bo tudi tako ostalo do konca gradnje, je odgovoril tovariš Senica.

Še skok v Slovenske Konjice

Na mestu že prej obstoječe kotlarne v kateri je obratovala samo ena lokomobila je Gradis zgradil nov objekt, ki je prostorninsko prilagojen za postavitev še ene dodatne lokomobile ter v naslednji fazi za postavitev naprav za mehčanje vode. Najprej smo izvedli premostitev starega objekta z novo konstrukcijo in šele nato izvršili rušitvena dela. Na drugi strani obrata izvajamo zaključne dele na objektu »skladišče kartonov«. V konstruktivni zasnovi je objekt montažna armiranobetonska hala tipa »Gradis« Maribor. Osnovni 18-metrski razpon premostujejo predajni nosilci na razmaku 6 metrov. Največ težav so imeli graditelji pri izvedbi temeljev, ki segajo v globino podtalnice.

Pravkar dograjeni stolpič v Luciji, ki ga je napravila TOZD GE Ljubljana

Učimo se nemški

60 Lektion

Wie bei den Substantiven und Verben, verlangen auch viele Adjektiva oft einen bestimmten Fall und darüber wollen wir heute sprechen.

Adjektiva mit dem Akkusativ

Das Kind ist einen Monat alt

Der Weg ist nur einen Schritt breit

1. Alle Adjektiva, die einen Akkusativ erfordern, beziehen sich auf ein Mass des Raumes, der Zeit, des Gewichtes, des Wertes oder Preises. (Pridevniki se ozirajo na mero prostora, časa, teže, vrednosti ali cene.)

2. Sem spadajo pridevniki: alt, breit, gross, hoch, tief, lang, schwer, weit.

Übung: Beantworten Sie folgende Fragen: 1. Wie hoch ist das Zimmer? Es ist drei Meter hoch. 2. Wie breit ist die Elbe an ihrer Mündung? 3. Wie hoch ist der Kölner Dom? (156 m) 4. Wie dick ist das Eisenblech? (1 mm) 5. Wie weit fuhr die erste elektrische Eisenbahn? (300 m) 6. Wie schwer ist ein Kubikcentimeter (ccm) Quecksilber? (13,5 g) 7. Wie tief ist der Atlantische Ozean an seiner tiefsten Stelle? (8526 m) 8. Wie lang ist der Rhein (1320 km) 9. Wie alt ist das kleine Kind (1 Monat) 10. Wie gross ist dieser Knabe (genau 1 m)

Adjektiva mit dem Dativ

(Pridevniki s 3. sklonom)

Gute Sprachkenntnisse sind jedem Menschen nützlich

Der Hund ist seinem Herrn treu

Die Tochter ist der Mutter, der Sohn dem Vater ähnlich.

Einige Adjektiva erfordern ein Objektiv im Dativ. Das sind Adjektiva mit der Bedeutung:

1. nützlich — schädlich: dienlich, bekömmlich, möglich, nützlich, schädlich;

2. freundlich — feindlich: angenehm, behilflich, dankbar, folgsam, gehorsam, gleichgültig, lieb, treu.

Anmerkung: »freundlich« und »feindlich« selbst werden nicht mit dem Dativ verbunden, sondern man sagt: er ist freundlich zu mir, zu jedem Menschen, er ist mir feindlich gesinnt, er verhält sich feindlich gegen mich;

3. gleich — ungleich: ähnlich, bekannt, fremd, gleich, recht, schuldig, schwer, überlegen, wichtig.

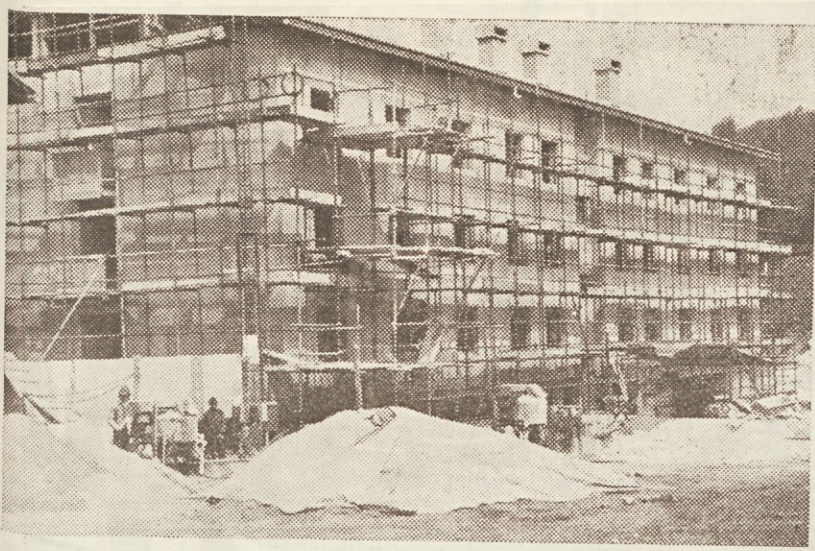
Übung. Ergänzen Sie folgende Sätze: 1. Die lange Trockenheit ist — Wachstum der Pflanzen schädlich. 2. Vieles ist — Ausländer fremd, der zum erstenmal in ein anderes Land kommt. 3. Das Wohl der Kinder ist — Vater und — Mutter nicht gleichgültig. 4. Es ist oft — unser bester Freund nicht lieb, wenn wir ihm die Wahrheit sagen. 5. Selten sind Kinderr-Eltern so ähnlich wie die jüngste Tochter — Mutter. 6. Die schweren, fetten Speisen waren — Kranker nicht bekömmlich. 7. Die englische Flotte war — deutsche Flotte an Zahl der Schiffe weit überlegen. 8. Der hohe Preis war — Käufer nicht angenehm. 9. Ich bin — Freund für jeden nützlichen Rat dankbar. 10. Das gute Kind war — Mutter (— Vater, — Eltern) stets folgsam.

Ebenso: 1. Es ist — (ich) sehr angenehm (lieb, recht), dass es — (du) möglich ist, mich morgen zu besuchen. 2. Ein gutes Wörterbuch ist — (Lernender) sehr dienlich (wichtig, nützlich). 3. Die neue Adresse des Ausländers ist — (ich) bekannt, aber seine jetzige Telefonnummer ist — (ich) unbekannt. 4. Mein Bruder ist — (ich) in keiner Hinsicht gleich, er ist — (ich) äusserlich nicht ähnlich und im Charakter ist er — (ich) ganz fremd. 5. Es ist — Eltern (alter Mann, viele Menschen) sehr schwer, die Heimat zu verlassen. 6. Ein guter Beamter ist — Regierung treu und — (seine Vorgesetzten) angenehm. 7. Alle Kinder sind — Eltern gleich lieb, jedes ist — gleich angenehm und keines ist — gleichgültig. (jedes Kind) — sind sie behilflich, wann und wo sie können, aber jedes Kind soll auch — Eltern gehorsam (folgsam) und — (sie) immer treu und dankbar sein, wann und wo es kann. 8. Der eine, der andere, auch im Plural und Femininum: z.B. Was dem einem angenehm ist, das ist dem andern unangenehm. was — nützlich ist, das ist — schädlich. Was — bekannt ist, das ist — unbekannt. Was — gleichgültig und unwichtig ist, das erscheint — gar nicht gleichgültig, sondern sehr wichtig.

In der nächsten Lektion sprechen wir von den Adjektiven mit dem Genitiv und den Adjektiven mit präpositionalem Objekt.

Wörter — besede

e Mündung — izliv	sich verhalten — vesti se
r Kölner Dom — stolna cerkev v Kölnu	schuldig — dolžen
s Eisenblech — železna pločevina	überlegen — močnejši, večji
s Quecksilber — živo srebro	wichtig — važen
e Sprachkenntnis — znanje jezika	e Trockenheit — suša
e Bedeutung — pomen	s Wachstum — rast
dienlich — koristen	e Flotte — brodovje
bekömmlich — prijeten, koristen	r Rat — nasvet
behilflich — ki pomaga	äusserlich — na zunaj
folgsam — poslušen, ubogljiv	r Beamte — uradnik
gehorsam — pokoren	r Vergesetzte — predstojnik
gleichgültig — nebrizen	der eine — der andere — eden in drugi
brespomemben	unwichtig — nevažen
gesinnt — razpoložen	erscheinen — se zdi
	Adjektiva mit präpositionalem Objekt — pridevniki, ki imajo predmet s predlogom

Drugi blok samskega doma v Struževem

Kdaj bo urejena tudi malica

Ureditev prehrane in nastanitve gradbenih delavcev je zelo velik problem. Tega se zavedajo vse naše enote in ga poskušajo rešiti po najboljših močeh. Enim gre to bolje od rok drugim slabše, pač odvisno tudi od tega, koliko imajo za to sredstev. Ze velikokrat smo zapisali, da naša jeseniška enota prednjači v tem. Z otvoritvijo novega samskega doma v Struževem pri Kranju je to samo še potrdila. Toda jeseniški delavci se niso zadovoljili s tem. Začeli so graditi drugi blok samskega doma, ki bo prav kmalu tudi gotov. V njem bo prostora za 144 delavcev, ki delajo po različnih gradbiščih na kranjskem področju. Drugi blok samskega doma je pomemben tudi zaradi pritličja, v katerem bo samopostrežna restavracija in kuhinja. Ker bo kapaciteta kuhinje od 350 do 400 obrokov, se bodo tu lahko hranili vsi delavci seveda v več izmenah, ker je v restavraciji prostora le za 156 delavcev hkrati. Tako kot prvi blok bo tudi ta konstrukcijsko armiranobetonski skelet z zunanjimi stenami obloženimi iz siporexa. Strešna konstrukcija bo lesena s salonitno kritino. Trenutno se izvaja finalizacija objekta z vsemi ometi, izvajajo pa tudi že obrtni-

ška dela z napeljavami za vodovod in centralno kurjavo.

Kosilo večerja in prenočišče bodo torej urejeni z malico pa se vedno ni tako. Znano je, da posebno fizični delavci med svojim 8-urnim delavnikom potrebuje kratek počitek in malico. Efekt dela mu s tem ponovno povečamo. Toda za malico na gradbiščih vse premalo skrbijo. Se celo delavci, ki delajo na drugem bloku samskega doma nimajo urejene malice, pa čeprav imajo poleg kuhinjo ki pripravlja kosilo in večerjo za vse te delavce. Tako mora vsak dan en delavec iz Struževca hoditi v Kranj po malico, kar pa ni tako blizu. Ko sem se pozanimal na gradbišču zakaj tako mi je delovodja povedal, da je to iz solidarnosti do drugih gradbišč, ki ne bi mogli imeti tako urejene tople malice.

Kakorkoli že, z novim blokom in seveda kuhinjo z restavracijo se bo na kranjskem območju za naše delavce problem prehrane in nastanitve precej omilil. To pa je tudi že uspeh saj delavci tako vidijo, da resnično mislimo tudi nanje, da skrbimo tudi za njihovo dobro počutje po napornem delu.

Morda bomo končali delo še pred rokom

Na gradbišču Skedenj smo se pogovarjali z Borisom Skreblinom ki skrbi za gradnjo viadukta 50 — 41. »V začetku so se naša dela precej zavlekla, saj so bile potrebne geološke raziskave opravljene z zamudno. Teren je tu raznolik in ponekod precej zahteven, zato tičijo nekateri piloti tudi do 20 metrov globoko pod zemeljsko površino...«, nam je uvodoma povedal Boris Skreblin. Na gradbišču Skedenj, vsi vemo, da poteka tu gradnja avtocesto Hoče—Levec, postavljajo Gradisovci tri viadukte: viadukt 50 — 41, ki je dolg 63 metrov, viadukt 60 — 25, ki se bo vijugal tudi 50 metrov visoko nad zemljo in viadukt 60 — 24 ki bo meril le malo manj kot pol kilometra. Toliko v ilustracijo o razsežnostih in zahtevnosti del na Gradisovem gradbišču Skedenj. »Vsa dela napredujejo precej dobro,« je nadaljeval vodja Skreblin. »Pri prvem viaduktu manjka le še finalizacija pri drugem pa montaža nosilcev in finalizacija. Pri obeh viaduktih bomo končali z delom

pred rokom. Precej bolj kompliciran pa je tretji viadukt, saj bo napravljen iz dveh sistemov: klasičnega in prednapetega loka. No, bazni del je že gotov...«

Na gradbišču Skedenj imajo rok jesen 1975. Dosedanja dela pa kažejo, da bodo Gradisovci že prej opravili svoja dela.

Ko smo pobarali Borisa Skreblina, če se je v zadnjem času pripetila na gradbišču kaka večja nesreča, nam je povedal tale primer »sreče v nesreči«: »Pred dnevi smo imeli precejšnjo smolo, vendar se je na srečo vse dobro končalo. Iz visokega dvigala je po nesreči padel na kmečko hišo šest ton težak nosilec iz jekla. K sreči se je vse dobro končalo. Imeli smo, kot se temu pravi »srečo v nesreči«. V hiši, ki jo je nosilec močno poškodoval je bila žena z dvema otrokoma. Vsi so ostali nepoškodovani. Udarniško smo popravili hišo, tako, da je sedaj boljša, kot pa je bila prej. Veseli smo, da se je vse zares srečno končalo...« A. U.

Boris Skreblin

Praznovanje 50. obletnice zloma Orjune v Zasavju

V revirjih se pripravljamo na praznovanje enega izmed najpomembnejših dogodkov iz bogate, revolucionarne zgodovine delavskega gibanja v revirjih. 1. junija 1974. leta poteče namreč 50 let od zgodovinskega spopada slovenskega delavstva s fašistično organizacijo »Orjuno«. Tega dne je slovenski proletariat na čelu z revirskimi rudarji — delavci pod vodstvom Komunistične partije, skupno z delavskimi obrambnimi četami PAČ iz revirjev in Ljubljane zadal tej organizaciji odločilen udarec, od katerega se ta jugoslovanska fašistična organizacija ni več opomogla.

Dogodki v Trbovljah so sestavni del boja jugoslovanskega delavskega razreda proti takratnemu centralističnemu režimu v Jugoslaviji ter jugoslovanskemu nacionalizmu, ki ga je ponujala Orjuna, prežetega z brutalnostjo fašizma, ter so kot taki pripomogli, da je bil odbit prvi val fašizma v Jugoslaviji.

Obravnjavajoča se moč delavskega razreda je navedla centralistični režim, da odobri najavljeni pohod Orjune v Trbovlje, »v rdečo komunistično trdnjavo«. Pohod je pomenil predrzen izziv tako delavstvu kot nacionalnim opozicijskim silam, v prvi vrsti komunističnemu gibanju. Za ta pohod je Orjuna zbrala pristaše iz vse Slovenije, Zagreba, Splita in drugod, s čimer je prerastel okvir slovenskega političnega doseganja in prejel značaj akcije v vsedržavnem obsegu Orjuna je v Trbovljah tako nastopila kot udarna pest centralističnih in hegemonističnih krogov srbske buržoazije.

Pod vodstvom Komunistične partije v Sloveniji so se revirji zavestno in načrtno pripravljali na oborožen odpor z Orjuno v Trbovljah. Delavstvo je v Trbovljah branilo svoj kraj, svoje domove, svoje pridobitve in svojo kulturo.

Ravnalo je v skladu z opozorili in navodili Komunistične partije, ki ji gre zasluga, da je zgodaj spoznala nevarnost fašizma — grožnjo slovenskemu narodu kot celoti.

Po aprilski generalni stavki leta 1920 je bil to najhujši notranjepolitični spopad v Sloveniji. V njem se je odrazila ostra razredna napetost in ostra nacionalna kriza v takratni Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Dan 1. junij 1924. leta zato označujemo v zgodovini boja delavskega razreda kot pomemben dogodek in zmago delavskega razreda v zaustavitvi fašistično-nacionalističnega pohoda v takratni Jugoslaviji.

Sedanje priprave na praznovanje te pomembne obletnice, ki jih vodi poseben 30-članski republiški odbor pod vodstvom predsednika CK ZKS tovariša Franceta Popita imajo zato vseslovenski in tudi jugoslovanski značaj.

Praznovanje 50. obletnice zloma Orjune bomo v Zasavju obeležili z vseslovensko delavsko proslavo, ki bo na sam dan spopada, to je 1. junija 1974 v Trbovljah. Na proslavi, ki bi se je naj udeležilo 25 do 30 tisoč ljudi iz vse Slovenije, bo govoril sekretar izvršnega biroja Predsedstva ZKJ tov. Stane Dolanc. Proslava bo sklenjena s kulturnim programom, v katerem bo nastopilo 780 članov kulturnih skupin iz vsega Zasavja ter vseljudskim praznovanjem po končani proslavi.

Praznovanje 50. obletnice zloma Orjune v Zasavju bo tako pomenilo manifestacijo delavstva iz vse Slovenije, s čimer bo izpričana vztrajna borba delavskega razreda za nov in drugačen svet, za nove družbene odnose na osnovah, ki so koncipirane v ustavi SFRJ in SRS.

Po programu praznovanja bomo imeli v Zasavju v zadnjem tednu meseca maja t.l. vrsto kulturnih in športnih prireditvev. Na teh prireditvah naj bi predvsem sodelovala kulturna in športna društva iz delavskih centrov Slovenije, vrsto prireditvev pa bodo organizirala društva iz Zasavja. V program je vključena tudi šolska mladina iz Zasavja.

S svojim programom pa se v praznovanje vključuje prav tako slovenska mladina, ki je 50. obletnico zloma Orjune določila kot svojo osrednjo proslavo v tem letu.

Prvi stolpič v Luciji že gotov

Delavci naše TOZD GE Ljubljana se nikakor ne morejo ločiti od morja. Ni še dolgo tega, ko so skoraj povsem spremenili podobo Portoroža z izgradnjo hotelov in Auditorija, že so v zaključni fazi pri izgradnji stolpičev za trg v Luciji. Glede na to, da so tudi sami investitorji, je torej uspeh zagotovljen, saj vemo, da stanovanj tudi ob Slovenskem primorju še primanjkuje.

Po načrtih Investbiroja iz Kopra so aprila lanskega leta začeli z deli na prvem stolpiču. Ko so bili na prvem že zabetonirani temelji so začeli z drugim in tako naprej. Danes, po letu dni je podoba že povsem drugačna. Prvi stolpič je že povsem gotov in že čaka prve stanovalce. Le-ti bodo v kratkem napolnili sobe kuhinje in ostale prostore, ki so v stolpiču. Stolpič ima poleg pritličja še štiri nadstropja, v njem pa je 24 stanovanj. Največ od teh je trisobnih in to kar 19, medtem ko je dvosobno le eno stanovanje. Poleg tega so še 4 enosobna stanovanja. Medtem ko se prvi stolpič že povsem vklaplja v ambient, značilen za Primorsko bodo na ostalih stolpičih za to poskrbeli Gradisovski delavci do julija oz. do konca leta.

Drugi stolpič je namreč v zaključni fazi, tako da se bodo tudi v tega vselili že julija. Ostala dva stolpiča bosta gotova do konca leta. Na tretjem stolpiču trenutno betonirajo zadnjo ploščo, medtem ko so na četrtem šele pri prvi etaži. Konstrukcijsko so stolpiči katerih investicijska vrednost je za vsakega 7 mio din, armiranobetonski skelet z vmesnimi siporex elementi.

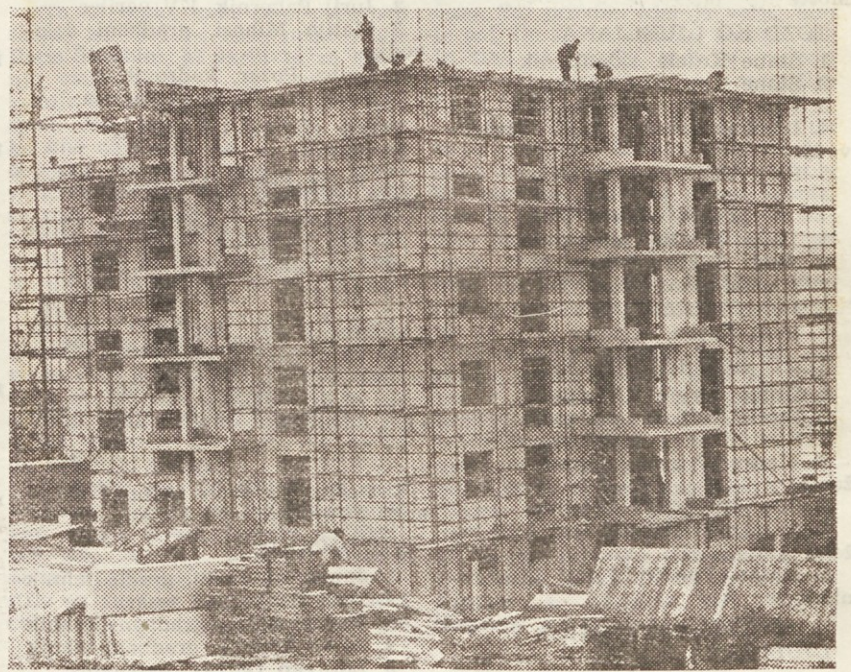
Bogat je zmerom žejen.
(Slovenski ljudski rek)

Gorje ušem na plešasti glavi.
(Slovenski pregovor)

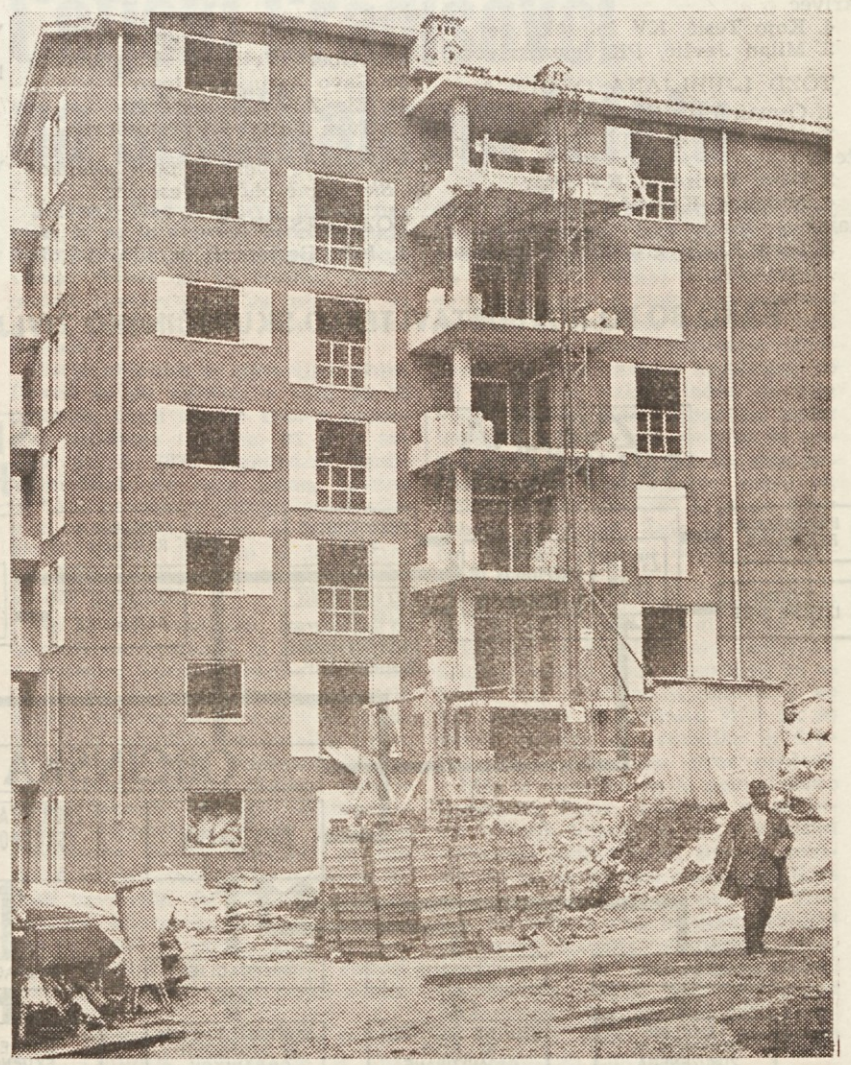
V obešenčevi hiši ne govori o zankah.
(Hebrejski pregovor)

Gradisov vestnik

»Gradisov vestnik« izdaja delavski svet podjetja Gradis. Ureja ga uredniški odbor. Odgovorni urednik Lojze Cepuš. Tisk tiskarna Tone Tomšič v Ljubljani. — Izhaja mesečno

Tretjemu stolpiču manjka samo še streha

V drugi stolpič se bodo vselili že junija

Bivše poslance in odbornike so zamenjali delegati in delegacije

Prve seje novo izvoljenih delegacij so že za nami. To pa pomeni, v praksi smo začeli uresničevati delavčeve osnovne pravice in izpolnjevanje njegove osnovne dolžnosti, da neposredno, enakopravno in demokratično odloča o pogojih in rezultatih svojega dela ter da neposredno ureja vsa skupna družbena vprašanja. Gre torej za nove odnose, ki so povezani s samoupravno organiziranimi interesi delovnih ljudi, kjer se bo namesto političnega odločanja in preglasovanja vse bolj uveljavljalo samoupravno sporazumevanje in dogovarjanje.

V naših temeljnih organizacijah združenega dela, da aktivno deluje v 16 delegacijah 135 delegatov in sicer 2 delegaciji v zboru delovne skupnosti skupščine občine Ljubljana Center, 5 delegacij v zboru delovne skupnosti skupščine občine Ljubljana Moste, 3 delegacije v Zboru delovne skupnosti skupščine občine Maribor, ter po 1 delegacija v zboru delovnih skupnosti skupščin občin, Ravne na Koroškem, Škofja Loka, Koper, Jesenice in Celje.

1. Delegacije zbora delovne skupnosti Skupščine občine Ljubljana Center

- TOZD LJUBLJANA
- Franc Tisaj, delovodja
 - Franjo Kalšan, instruktor
 - Andrija Pajtak, instruktor
 - Jože Zrimšek, gradbeni tehnik
 - Franc Zelenko, šofer
 - Stefka Inhof, uslužbenka
 - Jože Narendja, delovodja

- SKUPNE SLUŽBE
- Janez Brezovec, ing. strojništva
 - Mila Capuder, inž. organizacije dela
 - Majda Erjavec, gradbeni inž.
 - Alojz Kopal, dipl. ing. strojništva
 - Majda Leban, ekonomski tehnik
 - Janko Strajnsak, dipl. inženir gradbeništva

2. Delegacije zbora delovne skupnosti Skupščine občine Ljubljana Moste

- TOZD KO LJUBLJANA
- Stane Kezele, skladiščnik
 - Stane Kogovšek, delovodja
 - Igor Kopal, avtoelektrikar
 - Ivanka Leban, mat. knjigovodja
 - Rudi Pevc, elektrovarilec

- TOZD SPO LJUBLJANA
- Janez Tomšič, šofer
 - Janez Tekavec, statistik
 - Marija Maček, uslužbenka
 - Janez Martinčič, KV instruktor
 - Rudi Kajba, serviser

- TOZD OGP LJUBLJANA
- Drago Cergič, KV zidar
 - Franc Duh, skupinovodja
 - Rudi Krakar, KV betoner
 - Marko Primožič, gradbeni inženir
 - Ilija Mičič, KV betoner
 - Branko Pirih, dipl. gradbeni inženir
 - Anton Pogačnik, KV ključavničar

- TOZD ŽELEZOKRIVNICA LJUBLJANA
- Marija Fišer, gradbeni tehnik
 - Anton Kajfež, socialni delavec
 - Osman Duraković, KV železokrivec
 - Kojo Tesič, KV železokrivec
 - Milan Jevtič, PK železokrivec

- TOZD LJUBLJANA OKOLICA
- Osman Bilanče, KV zidar
 - Niko Burnik, dipl. gradbeni inženir
 - Safet Ferizović, KV tesar
 - Mehmed Kadirič, gradbeni delavec
 - Ivan Kralj, gradbeni delovodja

- Janez Plemelj, gradbeni delovodja
- Nada Sulič, administrator

3. Delegacije zbora delovne skupnosti Skupščine občine Maribor

- TOZD MARIBOR
- Vehbija Cerič, instruktor vajencev
 - Marjeta Durjava, ekonomski tehnik
 - Miro Zorž, gradbeni delovodja
 - Vlado Janžeković, ekonomist
 - Nada Jesenko, delavka
 - Janez Horvat, gradbeni delovodja
 - Stefan Gjerek, gradbeni delovodja
 - Stjepan Bukovec, KV tesar
 - Aleš Botolin, dipl. gradbeni inženir
 - Simon Lep, VK zidar

- TOZD KO MARIBOR
- Valter Masten, strojni ključavničar
 - Jurij Pahernik, KV varilec
 - Matiija Mihoci, gradbeni delovodja
 - Ljuba Požar, kadrovik
 - Janez Raušl, skupinovodja

- TOZD NIZKE GRADNJE MARIBOR
- Erika Bošak, samostojni likvidator
 - Marica Bratušek, ref. za kadre
 - Franc Horvat, delovodja
 - Ivan Hunjadi, ključavničar
 - Radovan Kalamanda, zidar
 - Ivan Krštinc, vodja sektorja
 - Franc Kuhar, vodja stavbe
 - Ivan Mihoci, tesar
 - Feliks Simonič, betoner
 - Dušan Škorjanc, vodja sektorja
 - Mirko Pavlica, ključavničar

4. Delegacije zbora delovne skupnosti Skupščine občine Celje

- TOZD CELJE
- Janko Akerman, gradb. tehnik
 - Bela Benko, KV tesar
 - Silvan Božič, gradbeni tehnik
 - Albin Brežnik, gradbeni tehnik
 - Zdravko Deržak, ekonomist
 - Tatjana Juvancič, ekonomski tehnik
 - Stanislav Mesarek, gradbeni tehnik
 - Franc Skrabl, skupinovodja
 - Albert Vešligaj, skupinovodja
 - Savo Zarin, KV tesar
 - Ela Zdovec, uslužbenka
 - Ivan Žalig, KV železokrivec

5. Delegacije zbora delovne skupnosti Skupščine občine Jesenice

- TOZD JESENICE
- Jože Bertonec, gradb. tehnik

- Vlado Celik, KV miner
- Božidar Lukač, gradb. tehnik
- Alojz Lukša, skupinovodja
- Aleks Potočki, skladiščnik
- Vlado Sanca, ekonomist
- Ljuba Tarman, kadrovik
- Viljem Zrim, gradb. delovodja
- Mile Zrnič, skupinovodja, izvoljen v družbenopolitični odbor občine Jesenice

6. Delegacije zbora delovne skupnosti Skupščine občine Ravne na Koroškem

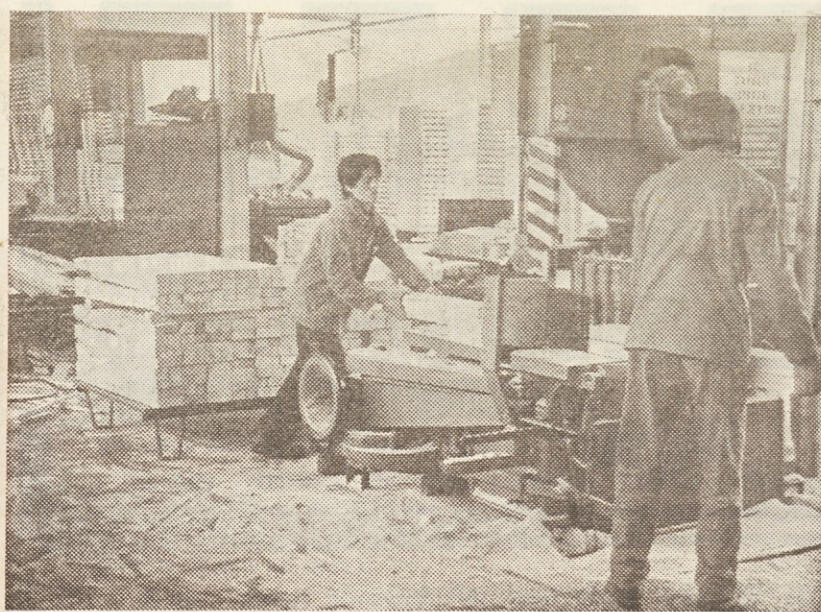
- TOZD RAVNE NA KOROSKEM
- Milan Dondu, PK železokrivec
 - Božo Vračar, skupinovodja
 - Vojko Koprivec, gradb. tehnik
 - Blago Lakič, PK tesar
 - Franc Turk, KV zidar
 - Ferdo Kališnik, gradbeni delovodja
 - Ivan Spiranec, delovodja
 - Franc Grubelnik, skupinovodja
 - Ivan Plimen, skupinovodja
 - Ivan Hercog, dipl. gradbeni inženir
 - Marica Iršič, delavka
 - Karel Lang, VK tesar
 - Ludvik Lihtineger, ekonomski tehnik
 - Ludvik Rudolf, KV tesar
 - Drago Horvat I., KV tesar
 - Rezka Sever, ekon. tehnik
 - Kristjan Helb, skupinovodja
 - Lija Ereiz, vajenec
 - Filip Havle, gradb. delovodja
 - Mijo Tkalec, gradb. delovodja

7. Delegacije zbora delovne skupnosti Skupščine občine Koper

- TOZD KOPER
- Mila Jakominič, kadrovik
 - Djemal Bašič, strojni ključavničar
 - Janez Mahorič, KV zidar
 - Anton Irt, gradbeni delovodja
 - Vlado Umek, gradb. delovodja
 - Ivan Purgar, gradb. delovodja
 - Hamdija Bunič, KV tesar

8. Delegacije zbora delovne skupnosti Skupščine občine Škofja Loka

- TOZD LIO ŠKOFJA LOKA
- Anton Demšar, gradbeni delovodja
 - Vinko Florijančič, gradbeni delovodja
 - Milka Potočnik, finančni tehnik
 - Luka Novak, gradb. delovodja
 - Franc Kržišnik, tesarski delovodja
 - Tomaž Prevodnik, lesni tehnik
 - Lovro Eržen, priučeni tesar
 - Janez Demšar, gradbeni delovodja

Učenci upravljajo tudi s stroji

Učenci zadovoljni v Škofji Loki

V naši TOZD LIO Škofja Loka posebno v zadnjem času posvečajo veliko pozornosti izobraževanju učencev. Za tem, ko jim je jeseniška enota zgradila novo halo, delajo v njej samo učenci. Trije instruktorji in sicer Rado Cedilnik, Ivan Jagodič in Andrej Hostnik skrbijo za njihovo strokovno izpopolnjevanje. Da bi zvedeli tudi od samih učencev, kako so zadovoljni tako z delom, kot tudi z bivanjem v Škofji Loki, smo jih ondan obiskali.

Najprej smo povprašali instruktorje, kakšni so kaj pri delu. Prvi je spregovoril Ivan Jagodič, ki je med drugim dejal: »V začetku so vsi zelo pridni, kmalu pa pokažejo svoje pravo lice. Nekateri ostanejo še naprej prizadevni, drugi pa malo popustijo. Kakšnih posebnih delomrznežev ni, imajo pa nekateri precej neodgovoren odnos do dela, še posebno do predpostavljenih. Priznati moram, da je bilo včasih še slabše. Težave so bile predvsem s tistimi učenci, ki niso dokončali osemletke. Teh sedaj ni več, pa so tako tudi manjši problemi z njimi,« je zaključil Ivan Jagodič.

Tudi drugi instruktor Rado Cedilnik je bil podobnega mnenja, nato pa je še dodal: »Glede dela se nimamo kaj pritoževati. Pri delu so živahni in prizadevni. Če pride do kakšnih problemov jih hitro rešimo. Nikakor pa jim ne moremo vcepiti v glavo, da je treba predpostavljene spoštovati tako na delovnem mestu, kot tudi izven njega. Njihova osnovna vzgoja v tem pogledu precej šepa. Čez noč pa se tega tudi ne da naučiti. Vojaškega načina pa tu ne moremo uvesti, saj bi s tem dosegli verjetno le nasprotni učinek,« nam je povedal Rado Cedilnik. Od vsakega od omenjenih instruktorjev

bolje, pri drugem slabše. Kar pa se tiče bivanja in hrane pa nimam pripomb, saj je za nas dobro poskrbljeno.

Zadnji je spregovoril Mile Došen iz Slavonske Požege, ki je pohvalil vse, sicer pa je dejal: »Z instruktorji sem zelo zadovoljen, prav tako tudi

Mile Došen

Franjo Čadžavčan

Milenko Mrmoš

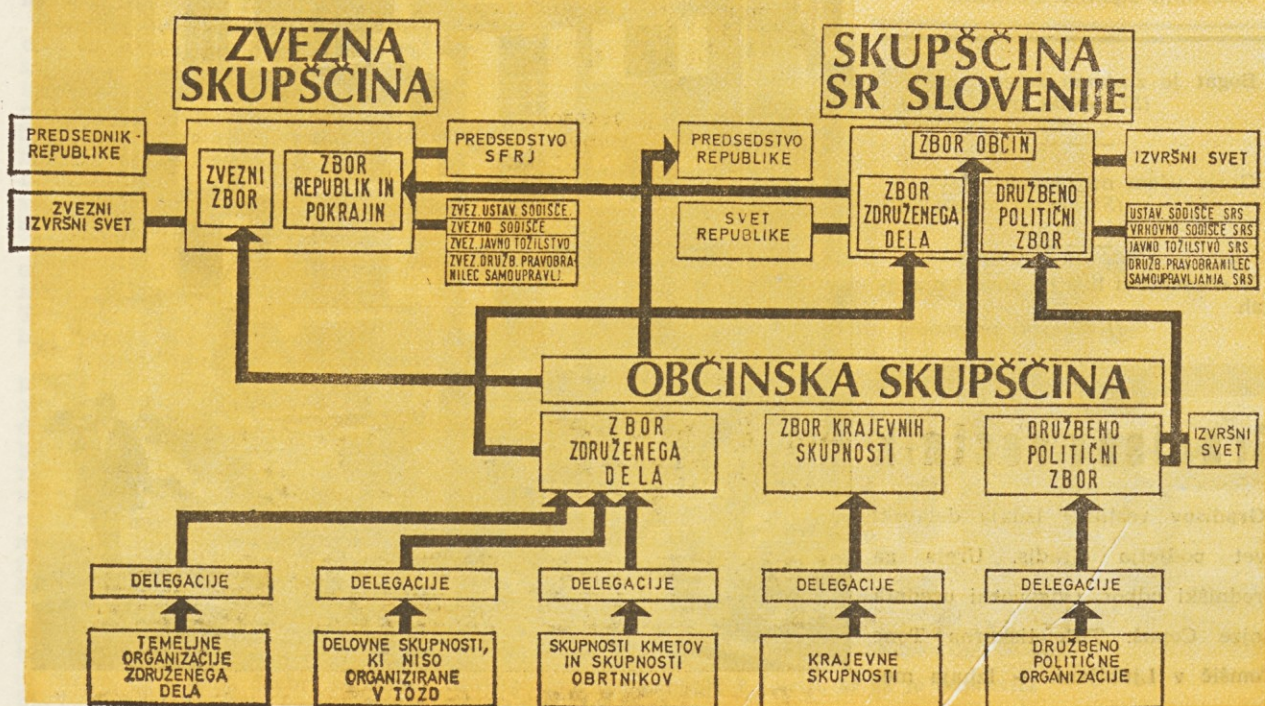
smo nato povprašali po dva učenca, kako so zadovoljni z instruktorjem in kakšno je počutje v Škofji Loki. Prvi se je ojunčil Franjo Čadžavčan iz Virovitice. Na omenjena zastavljena vprašanja je odgovoril: »Z instruktorji sem zelo zadovoljen. Všeč mi je predvsem to, da se vsakih 14 dni menjavamo, tako da ne pride do kakšnih nasprotij. Tudi drugače sem zadovoljen, saj imamo tako pri delu pot tudi po njem dobre pogoje. Bivanje v domu je prijetno, tako da bom po izučitvi ostal pri Gradisu še malo več, kot je obvezen rok. Rad bi namreč sam postal instruktor, do tega pa je še kar dolga doba.« Tudi naš drugi mladi sogovornik Milenko Mrmoš se uči za tesarja, prav tako pa je iz bližine Virovitice. Njegov odgovor je bil malce drugačen: »Z instruktorji sem kar zadovoljen. Pri enem je malo

z delom, ki ga opravljamo. Če pohvalim tudi hrano in bivanje v urejenem domu, potem sem povedal tudi vse. Sem zelo zadovoljen in upam, da bodo taki odnosi vladali tudi naprej.

Učenci so torej zadovoljni, instruktorji tudi. Razen občasnega nespoštovanja do predpostavljenih ni problemov. Za dobrim delom se skrivajo dobri rezultati. Ti pa so vidni, saj iz hale, kjer delajo učenci, vsak dan vozijo tovornjaki palete, ki jih učenci napravijo za tovarno Salomit iz Anhovega. Po dva učenca napravita v osemurnem delovniku 80 podstavkov.

Proizvodnja teč in v eni hali v LIO Škofja Loka samo z učenci seveda pod skrbnim nadzorstvom njihovih instruktorjev. Za izobraževanje učencev vložena sredstva se torej dobro obrestujejo.

KAKO BO PO NOVI USTAVI TEKLO SKUPŠČINSKO ŽIVLJENJE IN ODLOČANJE

Fantje na vrhu, dekleta na dobri poti

Kegljji grmijo podnevi in ponoči. Kegljaška tekmovanja se vrstijo non-stop, da postajajo že kar utrudljiva. Seveda, pri tolikem številu tekmovanj (mestnih, republiških in zveznih), se vrstijo uspehi, pa tudi neuspehi. Slednjih je manj, zato smo lahko z našimi tekmovalci in tekmovalkami vsi zadovoljni.

Sodeč po tekmovalnih uspehih v tekočem obdobju smo še posebno zadovoljni z našimi kegljaji, ki so nas nekajkrat prijetno presenetili in dosegli rezultate, ki jih tudi največji optimisti niso pričakovali. To še posebno zaradi tega, ker imajo za svoje tekmece renomirane kegljače iz Kranja, Maribora, Ljubljane in še nekaterih drugih močnih kegljaških središč.

z odlično igro, še posebno v Ljubljani proti neposrednemu nasprotniku spet povedli in to vodstvo obdržali do konca. Čaka nas sicer še težka tekma z Branikom v Mariboru, toda za končno uvrstitev je to samo še formalnost. Gradis je tako prvič v svoji zgodovini postal republiški prvak v disciplini 8x200 lučajev, pred nami pa je kranjski Triglav kar šestnajstkrat osvajač prvo mesto v republiki.

Naš uspeh ni zgolj slučajen, dosežen je bil z odličnimi rezultati, predvsem pa z lepimi zmagami na tujih kegljiščih, kar je še posebno težko. Tako smo od osmih tekem na tujem izgubili samo dve, v Ljubljani pa od devetih tekem samo eno.

Na prvenstvu so padali rekordi kot za stavo. Tako smo prvi republiški rekord postavili z rezultatom 8183, nato 8245 in končno še 8371, kar znaša v povprečju na tekmovalca 1046 kegljev.

Pa tudi posamezniki so izzivali rekordne dosežke. Ničkolikokrat so v Ljubljani in izven nje podrli nad 1000 kegljev, še posebno uspešni pa so bili najprej Česen z novim republiškim rekordom 1113 kegljev, nato ga je presegel Belcijan s 1124, ta rekord pa je potem izenačil še Zdešar, ki pa je zaradi boljšega »čiščenja«
novi rekorder.

In zdaj se vrnimo k našim kegljavkam. V zadnjem članku v našem glasilu smo sicer s precejšnjim optimizmom pisali o njihovi prihodnosti, a se je izkazalo, da so bile takšne prognoze preuranjene. Nastopile so težave. Nekaj tekmovalk je zbolelo, nekaj pa jih je prenehalo igrati, ker bodo kmalu postale srečne mamice. Tako se je vrsta, ki je sprva štela petnajst tekmovalk skrčila samo še na sedem, pa smo se skoraj čez noč znašli pred odločitvijo, ali naj bi sploh naše tekmovalke letos sodelovale na republiškem

ekipnem prvenstvu. Toda, ker smo že vsa leta doslej redno sodelovali na teh tekmovanjih, se nam je zdelo prav, da tudi letos ostanemo v republiški konkurenci, ne glede na to, kakšna bo končna uvrstitev. In ko zaaj pregledujemo dosežene rezultate, moramo priznati, da so naše kegljavke spriče težav, ki so jih imele, dosegle zadovoljivo uvrstitev. Med štirinajstimi ekipami so zasedle deveto mesto. Največ zasluga za to imata predvsem starejši tekmovalki, ki sta s svojo izkušnostjo pomagali novim, še neizkušenim močem.

Bolj veseli pa smo uspešna mladinka na republiškem prvenstvu, ki je bilo minuli mesec v Ilirski Bistrici. V ekipni uvrstitvi so dosegle tretje mesto, pri posameznicah pa tretje, deveto, deseto in šestnajsto mesto med dvaindvajset nastopajočimi. S tem so si pridobile pravico sodelovanja na državnem prvenstvu, ki bo konec tega meseca v Zemci. Tam bodo tekmovalce za ekipo in kot posameznice. Lojzka Lešnik (TOZD Ljubljana okolica), Dragica Kastelic (Skupne službe), Majda Satler in Marija Knafej (obe iz Projektivnega biroja Ljubljana). Od njih sicer ne pričakujemo visoke uvrstitve, pač pa upamo, da si bodo nabrale novih izkušenj, ki bodo za naše mlade kegljavke dragocena pridobitev za bodoča tekmovanja.

Tako torej, prvenstvena ekipna tekmovanja se bližajo koncu. Pred nami je sicer še mnogo drugih tekmovanj v republiškem in zveznem merilu, za nekatere tudi svetovno prvenstvo, za moško vrsto pa tudi državno prvenstvo v Zagrebu, kamor ne bomo šli s skromnimi željami, toda vseeno bomo že zdaj začeli misliti in se pripravljati na prihodnjo tekmovalno sezono, pa bomo zaradi tega redni vadbi posvečali še večjo pozornost. Spričo obsežnega tekmovalnega koledarja so namreč doslej mnogi člani, predvsem tisti, ki niso v prvih vrstah, in nove tekmovalke, bili ob dragocene termine za vadbo. Poslej bodo lahko večkrat vadili in se pripravljali, da bodo že v bližnji prihodnosti okrepili naše prve vrste.

Pavle Satler

Tone Česen

Slovensko moštveno prvenstvo je sicer še v teku, toda naši vrli fantje so si že pred koncem zagotovili naslov republiškega prvaka. Borba ni bila lahka, kajti ravno proti nam so se vsi ostali borili na vso moč, to pa še posebno velja za Mariborčane in Kranjčane. Zelja predsednika našega kegljaškega kluba Ika Ravnikarja se je izpolnila prej kot smo sprva mislili. Že na samem štartu smo prevzeli vodstvo, po prvi izgubljeni tekmi v Mariboru, pa je prevzel vodstvo Konstruktor, ki je vozil precej časa, a so naši tekmovalci

Franc Belcijan »Belci«

Dore Zdešar

Protestno pismo

Mladinci delegati, ki prisostvujemo konference mladih delavcev »GRADISA« z velikim ogorčenjem in odločno protestiramo zoper politiko italijanske vlade, ki je z noto 11. marca 1974 ponovno pokazala, da ne odstopa od hotenj po našem ozemlju.

Omenjajo nekakšno cone B, vendar ves jugoslovanski narod na čelu s tov. Titom in vsa demokratična javnost v sosednji Italiji dobro ve, da cone B ni, in da je to ozemlje JUGOSLAVIJE!!!

Od podpisa londonskega memoranduma do sedaj smo si prizadevali, da bi imeli čimboljše stike s sosedi. Nota italijanske vlade pa je to vse podrla. S takšnimi stališči italijanska vlada podpira fašistične in druge najbolj reakcionarne sile v Italiji. Daje jim možnost, da zopet začnejo dvigati glave in se znašati nad našimi ljudmi. Naši očetje so že občutili kaj je fašizem, vendar so se odločno in uspešno znali postaviti po robu najbolj črnim silam takratnega obdobja.

Mladi so že med drugo svetovno vojno dokazali, kako se znajo boriti in čuvati svoje ozemlje. Sedaj smo na vrsti mi, če bo to potrebno. Noben agresor ne sme prestopiti naših meja, kaj šele, da bi si prilastil del našega ozemlja. Z vodstvom, ki ga imamo, se ne bojimo. Samo čakamo, da nas tovariš Tito pokliče.

S tem pismom se pridružujemo protestom jugoslovanskih narodov proti ozemeljskim zahtevam italijanske vlade.

Pismo naslavljam na IS SRS in RKZMS.

KONFERENCA
MD
»GRADIS«

Športni popoldnevi na gradbišču Škedenj

Delavci mariborskega Gradisa so si na svojem gradbišču Škedenj, kjer grade odsek nove slovenske cestne lepote Hoče-Leveč uredili lično naselje. Se predno so tu prvič zavihali rokave so namreč že vedeli, da bodo ostali na gradbišču več kot dve leti oziroma celih devetindvajset mesecev.

»To ni malo, zato smo poskrbeli skoraj za vse...«, nam pripoveduje Boris Škreblin, ki skrbi tu za gradnjo viadukta 50 — 41. »Imamo izkušnje in videli smo, da bomo tako spali, kot smo si postlali. Potem ko smo napravili vse, da je delo na objektih nemoteno steklo po predvidenem načrtu, smo poskrbeli tudi za našo rekreacijo v prostem času. Res je, da delamo enajst ur dnevno, kljub temu pa nam vendarle še vedno ostane nekaj uric za aktivno razvedrilo...«

In res. Gradbinci na gradbišču Škedenj tudi ob svojem prostem času ne drže križem rok. Po končanem delu se umijejo, pokosijo in že pri samem kosilu toliko odpočijejo, da lahko preživijo preostali del dneva na športnih igriščih.

»Omislili smo si igrišče za mali nogomet, igrišče za odbojko in še kup drugih stvari. Interesi so namreč zelo različni. Nekateri delavci se po končanem delu najraje sprostitjo na ruskem kegljišču, drugi spet ob partiji namiznega tenisa ali pri

igri »bližanja«. Poudarim naj, da smo si vse potrebne športne objekte, ki so sicer precej improvizirani, zgradili sami, da pa ima po drugi plati naša sindikalna organizacija veliko razumevanje za športno dejavnost zaposlenih. Kupila nam je potrebne športne rekvizite, ki so pogoj za našo rekreacijo v prostem času. Saj pravim kjer je volja, tam je pot. Do športa imamo veselje, zato smo se znašli tudi v najbolj skromnih razmerah...«, razmišlja Boris Škreblin.

Pretiravali bi, če bi zapisali, da so na gradbišču Škedenj prav vsi delavci zaljubljeni v nogomet, odbojko, namizni tenis in druge športe. Res je, da v naselju ni kdo ve koliko možnosti za najrazličnejše zabave, toda poskrbljeno je tudi za tiste, ki ljubijo bolj časopise, literaturo, televizijske oddaje in podobno...

»Gostiln in lokalov tu sploh ni, včasih gremo v kino. Zato pa imamo v naselju na voljo precejšnje število časopisov, radio, televizijo, šahovske garniture in še bi se kaj našlo. V svojih vrstah imamo tudi poverjenika za našo knjižnico v Mariboru, od koder dobivamo zeleno literaturo. Res, živimo malce daleč od mesta, nekoliko odmaknjeni od civilizacije, kljub vsemu pa nam ni dolgčas...«, povzame naš kratek razgovor minir Josip Gregorič.

A. Ul.

Celjski Gradisovci na sindikalnem izletu

Jutranji hlad je oblival pisano naravo, ki se je v prvih pomladanskih dneh bohotila in že pokazala svoje vrline. Sonce se je trudilo, da bi poslalo droben žarek za jutranji ozdrav vendar oblaki tega niso dopuščali.

Štirje avtobusi so opravljali svoje. Drveli so po asfaltu, v njih pa je potovalo okoli dvesto članov kolektiva celjskega Gradisa, ki je v soboto 23. 3. 1974 organiziral sindikalni izlet. Ne vem točno, kakšno je bilo vzdušje v ostalih avtobusih, v št. 4 (Šoštanj), smo se hitro razživel. Škoda, da nam je že zjutraj odpovedal radio, sicer bi ga pa tako kmalu preglasili.

Ne bi bili veseljaki, če se ne bi ustavili na Trojanah in se okrepčali s pristnim »pelinkovcem«, žalostno pa je, da so potem besedo prevzele ženske (čeprav jih je bilo v št. 4 samo 5) in zabavale ves avtobus z raznovrstnim petjem. Naslednja postaja je bila Postojna. Malica nam je dobro teknila, saj smo »napravili« precej kilometrov. Sledil je ogled Postojnske jame. Nekateri so bili prvič v jami, vse pa so naravne lepote navdušile. Se posebno nam je ugajala koncertna dvorana. Vodič nas je vodil po poteh jame ter razlagal zanimivosti oziroma razvoj, tako da je lahko vsak dojel nastanek jame.

Ob štirinajstih (14) smo prispeili v Portorož. Vreme se je razjasnilo, močno sonce je dajalo vi-

dez pravega pomladanskega dne. Domačini, kakor tudi turisti, so se predajali utrinkom sonca, ob obali pa lovili ribe. Nekaj vročekrvnežev se je namakalo v morju, za hotelske goste pa je pomenilo kopanje v tem letnem času pravo atrakcijo. Priznam, da sem zavidal kopalcem, če pa pomislim, kako hladna je bila voda, me še danes trese po vsem telesu. Ob šestnajstih smo se že peljali proti Lipici. Škoda, da smo zamudili ogled »lipincev« videli pa smo čudovito okolico ki prav tako vzbuja pozornost. Zeja je bila večna. Kjerkolj smo se ustavili, so postala grla suha.

Ob osemnajstih smo zapustili Lipico in se odpravili proti domu. Na avtobusih je prevladovala razigrana družba veselih ljudi. Razvezali so se jeziki, vici — nežni in nabriti — so kar deževali v avtobusu št. 1 pa so držali vzdušje s harmoniko in frulico ki je odmevala daleč naokoli.

Bilo bi napačno, če bi opeval samo Gradisove člane, med nas so se hitro žvileli šoferji ki so z raznimi »pikrimi« pripombami mnoge prisilili, da so se do solz nasmejali. Sam ne vem, kdaj smo prispeli do Trojan. Po večerji smo degljali, prilregel pa se je kozarec domačega vina, krofi pa so že tako tradicionalni. Ob devetih zvečer smo jih ucvrili proti Celju. Vsi smo si bili edini, da je izlet uspel, želimo pa si še več podobnih potovanj.

Vili Jazbec

Honorarji za objavljene prispevke v Gradisovem vestniku

Odbor za informacije je v skladu z nalogami in pooblastili, ki so določene v Samoupravnem sporazumu o združitvi temeljnih organizacij združenega dela v GIP Gradis določil, da se objavljene prispevke, članki, skice, slike, križanke in drugo honorirajo kot sledi:

- Vesti in poročila 0,70 din
- Intervjuji — reportaže 0,70 do 1,00 din
- Komentarji 0,80 din
- Strokovni članki:
 - a) originalni 1,00 din
 - b) prevedeni iz srbohrvaščine 0,70 din
 - c) prevedeni iz tujih jezikov 0,80 din
- Vse za vrstico na 10 cicerov fotografije 20,00 do 35,00 din za objavljeno sliko
- izvirne risbe 20,00 do 40,00 din
- karikature 30,00 do 50,00 din
- Grafikoni — dejanska površina strani (isto kot strokovni članki)

Križanke (eno polje) 0,40 din.

Delavci — člani kolektiva pišite čim več, ker le tako bomo popestrili vsebino našega glasila. Višji honorarji za avtorske pravice člankov pa naj bodo samo spodbuda za naše skupno nadaljnje delo.

Zahvala

Ob bridki in nenadomestljivi izgubi dragega moža in očeta

KRAMAR STANETA

se iskreno zahvaljujemo Gradisu TOZD Jesenice in organizacijam, sodelavcem, znancem in sosedom, ki ste ga tako številno spremili k zadnjemu počitku in mu grob obuli s številnimi venc in cvetjem.

Posebej se zahvaljujemo tovarišem, ki so mu ob odprtem grobu spregovorili poslovilne besede ob njegovi prerani smrti.

Posebna zahvala vsem ostalim, ki so nam nudili materialno pomoč.

Iskrena hvala!

Žalujoči:

žena Ivanka
hči Darinka in
sin Stanko

Janez Kuštrin - novi predsednik odbora za informacije

Odbor za informacije v sestavi inž. Janez Kuštrin inž. Marjan Cizej, inž. Stane Lampe, Stane Uhan in Lojze Cepuš je prevzel odgovorno nalogo organizatorja koordinatorja in izvrševalca informiranja v podjetju. Naloge odbora niso lahke, kajti čas v katerem živimo, zahteva od vsakega člana obilo znanja, pred-

nosti sistema samoupravljanja ter posluha za vse želje in težnje naših delavcev. Delavca moramo obložiti s potrebnimi informacijami, kajti le na ta način bo postal resnični upravljavec in usmerjevalec lastnega dela in uspehov. Bolj ko je odločanje zapleteno, več informacij potrebujemo. Zato bomo informacije spravili v zaželeno obliko, jih časovno ažurirali in izpopolnili, da ne bodo le boren ali delovni prikaz našega dela in aktivnosti. Ne mislimo pisati kup sporočil zaradi sporočil, obvestil in števil, ki jih delavci težko razumejo, temveč le to, kar delavci pri upravljanju in odločanju potrebujejo.

Odbor je sprejel tudi nov osnutek pravilnika o informiranju in obveščanju ter pravilnik o izdajanju Gradisovega vestnika.

Imenovan je bil tudi novi uredniški odbor Gradisovega vestnika v sestavi: Lojze Cepuš, Vinko Damjan, Miha Škerlak, Ljuba Tarman in Rajko Zupančič. Za stalnega člana pa je bil imenovan inž. Jože Uršič.

Ing. Janez Kuštrin

Skupina železokrivcev na trgu Sv. Marka v Benetkah med ogledom znamenitosti

Železokrivci v San Marinu

Osnovna sindikalna organizacija TOZD Železokrivnica je organizirala šestega in sedmega aprila izlet v Benetke in San Marino. Izleta se je udeležilo 39 članov kolektiva.

Na pot smo krenili s Kompasovim avtobusom v soboto nekaj po šesti uri zjutraj. Vožnja je hitro minevala, posebno po naši avto cesti, ki je bila za marsikaterega udeleženca pravo doživetje. Naenkrat smo se znašli v Sežani in na obmejnem prehodu, ki je bil tokrat posebno »živahen« zaradi stanja, ki vlada trenutno med dvema sosedoma — Italijo in našo domovino. Po skoraj novi avtocesti smo se pripeljali v Benetke ter si v krajšem sprehodu po njih ogledali najpomembnejše znamenitosti. Z vaporettom (tako pravijo Benečani vodnemu avtobusu) smo prevozili glavni beneški kanal, ter nadaljevali vožnjo z našim avtobusom do Ravenne. Po krajšem postanku smo se odpeljali do Jadranskega letovišča Rimini, kjer smo imeli večerjo in prenočišče v restavraciji Maria Serena. Sindikalna organizacija nas je tu po večerji pogostila z dobrim italijanskim vinom, ki nam je po celodnevem potepanju prav krepko oživil žile in srce.

V nedeljo smo po zajtrku krenili v žepno republiko San Marino. Ogledali smo si cerkev svetega Marina, o katerem legenda govori, da je bil istrskega rodu in da je on ustanovil San Marino — republiko, kjer vlada le svoboda!

Ostali del dopoldneva smo izkoristili za ogled mesta in nakupovanje. Vendar smo kaj kmalu ugotovili, da je ali predrago za naš žep, ali pa so

naše plače premajhne za njihove cene. Ko smo zapravili še tisto, kar smo imeli, smo se vrnili, praznih žepov, pa tudi skoraj praznih rok na kosilo v Rimini, kjer smo po krajšem počitku odpotovali domov. V Ljubljano smo prišli okoli devate ure zvečer. V glavah nam je tičala misel: Lepo je bilo, še mnogokrat tako, vendar le za toliko časa, da najlepše vidimo, potem pa čimprej domov, kajti povsod je lepo, doma pa najlepše, vsaj tako pravi star slovenski pregovor.

Po izletu smo povprašali nekaj udeležencev izleta za mnenje o letem. Takole so nam odgovorili:

Ivan Lukman, predsednik OOS: »Mislim, da je bil izlet dobro organiziran, in si v bodoče želimo še kaj podobnega. Za nas je bil to prvi tak izlet in upamo, da ne zadnji. Pa tudi možnost je imel vsakdo, kajti participacija po kvalifikaciji posameznika je umestna.«

Marija Fišer, obračunski tehnik: »Se velikokrat si želim podobnih doživetij. Veliko bolj prijetno bi bilo, če bi izlet trajal vsaj en dan dalj, a kaj ko vedno primanjkuje denarja.«

Bruno Colovini, glavni de'ovodja: »Tudi jaz menim tako. Vendar bomo zadovoljni s tem, kar je. Če si skromen, ti je lahko kaj hitro lepo, pa tudi doživetje ostane enkratno in nepozabno.«

Tone Kajfež

Kako bomo letos letovali

Start 10. junija

Za uspešen start v novo sezono in za zagotovitev čim boljše urejenosti za letovanje članov našega kolektiva so se člani odbora in strokovnih služb polno angažirali. Komisijsko so bile ugotovljene pomanjkljivosti in potrebe po novih nabavah osnovnih in obratnih sredstev. Tako so vsi prostori v počitniškem domu v Poreču na novo prepleškani, izvršena so vsa mala popravila in nabavljen potrebni dodatni inventar, med drugim je v načrtu tudi nabava novega televizorja.

Dom na Pohorju je redno vzdrževan in o njegovi urejenosti, uslužnem personalu, ter dobri kuhinji so se lahko prepričali vsi člani kolektiva, ki so v njem letovali. V načrtu je nabava drobne inventarja ter podstavek ali ohišje za televizor, radio in gramofon.

V počitniškem domu Ankanan so bila izvedena večja adaptacijska dela v pretekli sezoni tako, da je dom vzorno urejen. Ugotovljena je le potreba po nabavi odnosno zamenjavi dotrajanih vrtnih stolov. Pri izbiri personala v počitniških domovih nas je vodilo načelo, naj bi bili čim več iz vrst našega kolektiva. Pri tem smo le delno uspeli, kajti v celotnem kolektivu imamo zaposlenih malo gostinskih delavcev, ki pridejo v poštev tudi za delo v počitniških domovih. Kakor vsako sezono nam bodo situacijo reševali tudi naši »Mariborčani«.

Prijave za letovanje, razporeditev gostov in redne izmene

Razpis sezone je bil izvršen. Posameznim TOZD — kadrovskim službam so bili poslani formularji za prijavo letovanja. Kadrovska socialna služba sprejema prijave do 30. aprila 1974.

Na osnovi prispelih prijav bo izvršen razporeditev gostov za letovanje. Pri tem se bo upoštevalo določila Pravilnika o poslovanju počitniških domov, tj. pogojev za razporeditev prijavljencev za letovanje (33. člen) in sicer:

— pogoji delovnega mesta glede na fizično izčrpavanje delavca in delovna doba,

— zdravstveno stanje delavca in njegovih ožjih družinskih članov ob upoštevanju letnega časa in lokacije počitniškega doma glede na zdravstvenje,

— pri poročenih članih delovne skupnosti je upoštevati pri času letovanja možnost letovanja zaposlenega zakonskega druga in otrok, ki hodijo v šolo,

— da je delavec čas, ki ga je navedel v prijavi za letovanje, tudi planiral kot redni letni dopust.

Poleg navedenih kriterijev se bo pri razporeditvi upoštevalo tudi dogovor glede dopusta s sorodniki (zamuda na delovnem mestu) ter dejstvo, da so bili glede na zasedenost kapacitet v pretekli sezoni odklonjeni. Glede na prijave iz posameznih TOZD, se bo skušalo uveljaviti pravilo, da se odobri v eni izmenici 1 do 3 družinam iz posamezne

TOZD pač glede razpoložljive kapacitete in število prijav za letovanje.

Tu je goste se bo sprejemalo na letovanje v počitniške domove Gradis v primeru, da za razpoložljive kapacitete ne bo interesentov iz vrst članov kolektiva.

Redne izmene gostov se bodo vršile vsakih 10 dni. Na dan izmene se prepusti soba novim gostom od 10. ure dalje.

Zaželena je točnost ob prihodih na letovanje, oziroma pravočasno prijavljanje vsakršnih sprememb v zvezi s številom oseb ali datumom letovanja.

Cene penzijskih uslug

Po sklepu Odbora za standard in rekreacijo je sprejeta cena za celotno oskrbo, tj. zajtrk, kosilo, večerja in prenočišče v višini 65 dinarjev po osebi na dan. Za otroke do vključno 7. leta starosti znaša cena dnevnega penziona 43 dinarjev.

V navedenih cenah ni vračunana turistična taksa. Inozemskim gostom se bo dnevni penzion zaračunaval po tržnih cenah kraja letovanja. Prenosišča izven penziona in posamezni obroki hrane se bodo zaračunavali po tržnih cenah.

Dnevni penzion ne bo deljiv in za posamezne neizkoriščene obroke se denarja ne bo vračalo pač pa se bo ob pravočasni odjavi nadomestilo s subo hrano.

Politika regresiranja letovanja

Člani odbora so se na svoji redni seji strinjali s predlogom Sindikalnega odbora podjetja, ki je v skladu z določili »Sindikalne liste« formiral predlog za izplačevanje regresa in sicer:

— do izplačila regresa za stroške letovanja imajo pravico vsi člani kolektiva in sicer v razponu od 600 do 900 dinarjev,

— regres za letni dopust pripada tudi otcencem v gospodarstvu,

— pri določanju konkretnih višin za izplačilo regresa se naj upošteva predvsem zdravstveno stanje in socialni položaj delavca,

— v regresu za letni dopust je všteto tudi regresiranje oskrbnega dne v počitniških domovih.

V skladu z gornjimi načeli je podan naslednji predlog:

St. druž. članov Kvalifikacija	SAMSKI Poročeni brez otrok	POROČENI vzdržujejo 1-2 člana	POROČENI vzdržujejo 3 in več članov
NK, PK,			
PU, NSS	700.—	800.—	900.—
Vsi ostali			
KV	600.—	700.—	800.—

Zneski pripadajočega regresa se bodo izplačevali pri blagajnah TOZD v obračunskem mesecu, v katerem bo delavec koristil redni letni dopust.

NENAVADEN STREL

»Doktor!« vpije mlada mati že iz čakalnice in vdere k zdravniku.

»Otrok je pogoltnil kroglo iz pištole!«

»Pomirite se, to ni tako nevarno. Dal vam bom močno odvajalno sredstvo. Tri žlice naj ga vzame otrok.«

»To je vse? Drugega nič?« se začu- di mati.

»Da še nekaj. Potem ko boste dali otroku odvajalo, ne stojte za njim.«

KENGURUJSKI SKOK

Mirnik pride k šefu in ga prosi, da bi mu zvišali plačo. »S tem, dohodki si ne morem dovoliti nobenih večjih skokov,« pravi.

»Saj jih tudi ni treba,« zagode šef.

»Končno smo vas tu postavili kot računovodjo in ne kot kenguruja.«

MED GLASBENIKI

Angleški dirigent sir Thomas Beecham je pri 84 letih še vedno vihtel dirigentsko paličico. Nekega dne je nenadoma prekinil vajo in

rekel: »Prva pozavna je preglasna!«

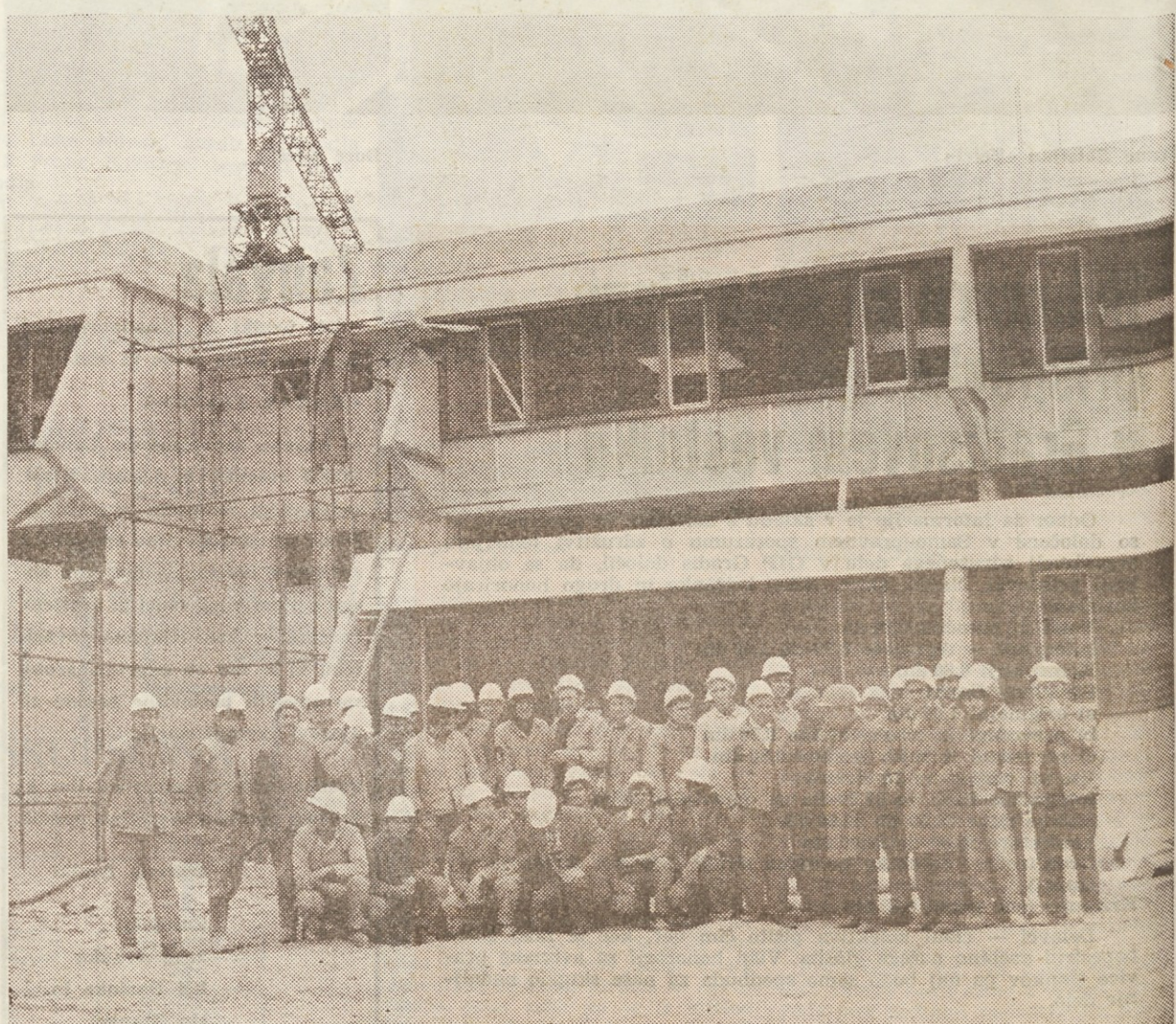
»Toda, maestro,« je pripomnil prvi vionilist, »prvi pozavnist se je nekaj zamudil in sploh še ni prišel.«

»Nič zato, ko pride, mu recite, naj ne igra tako glasno.«

STROKOVNJAK

»V našem laboratoriju dosegamo zdaj temperaturo čez 3500 stopinj Celzija,« pripoveduje znanstvenik ponosno obiskovalcem.

»To že ne bo res,« oporeka eden izmed njih, »termometer ne more biti tako dolg!«

Celjska šola in graditelji

Kupiti je potrebno tudi kakšen spominček